Ч. 184 (15.005). Львів, вівторок 23. серпня 1938. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація:
ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Sygn. VI. 1. Pr. 337/38. Wyciąg z protokołu wspól. nego posiedzenia niejawnego. Sąd Okręgowy, Wydział VI. karny we Lwowie w składzie: Przewodniczący Wiceprezes S. O. Malicki, głosujący: S. S. O. Dysiewicz i W. Boczar w sprawie konfiskaty czasopisma p. t. „Diło" z daty Lwów, dnia 2. sierpnia 1938 r., do sygn. VI. 1. Pr. 337/38, na posiedzeniu niejawnym w dniu 17. sierpnia 1938 r., po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu Okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 3. sierpnia 1938 przez Starostwo Grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma p. t. „Diło" Nr. 167 z daty Lwów, 2. sierpnia 1938, zawierającego: w artykule p. t. „Cerkwa, szkoła i zemla", a) w ustępie między słowami „17. hrudnia 1920 r." do słów „czy radsze"; b) dalej od słów „znowu i dało" do słów „zemlach"; c) w ustępie od słów „i nadannia" do słów „spolonizuwaty", w ustępie od słów „zawełdono asy. do słów „tradycja je", w ustępie od słów „zawełdono asymilacji" do końca artykułu znamiona wyst. z art. 170 k. k., zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. grudnia 186 2(Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863), t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. Uzasadnienie. Ogłoszenie drukiem wyżej wymienionych artykułów ma na celu przez niezgodne z prawdą przedstawienie położenia szkolnictwa mniejszościowego w szczególności ukraińskiego, oraz cerkwi gr. kat. w Polsce, szerzenie wiadomości mogących zaniepokoić ogół publiczny. Według §§. 487, 489, 493 p. k. oraz §§. 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewodniczący: Malicki, w. r. Protokolant: Czołowski, w. r. Za zgodność: Lipanowicz, kier. Sekret.

Sygn. VI. 1. Pr. 342/38. Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego. Sąd Okręgowy, Wydział VI. karny we Lwowie w składzie: Przewodniczący Wiceprezes S. O. Malicki, głosujący S. O. Dysiewicz i D.r Ponurkiewicz w sprawie konfiskaty czasopisma p. t. „Diło" z daty Lwów, dnia 9. sierpnia 1938 r. do sygn. VI. 1. Pr. 342/38 na posiedzeniu niejawnym w dniu 13. sierpnia 1938 po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu Okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 9. sierpnia 1938 przez Starostwo Grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma p. t. „Diło" Nr. 173 z daty Lwów, 9. sierpnia 1938, zawierającego: 1) w artykule p. t. „Fre szkilnu miseriu" „Wowczi bilety", patenty, ta majbutnist ukrainśkoji molodi", a) w ustępie między słowami „sobi z naszych" a słowami „czasach jichnioji"; 2) w artykule p. t. „Nowynky" w ustępie od słów „Zyjszczyly" do słów „lajkoju" oraz w wywieszce — znamiona ad ustęp 1) zbr. z art. 154 § 2 k. k., ad ustęp 2) występku z art. 170 k. k., zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. grudnia 1862 (Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863), t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. Uzasadnienie. Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej artykułów ma na celu ad 1) użytym określeniem propagować ukraińskie nacjonalistyczne hasła separatystyczne, a zatem nawoływać do popełnienia zbrodni stanu, względnie zbrodnię tę pochwalać; ad 2) przez tendencyjne i niezgodne z prawdą przedstawienie postępowania władz państwowych w Brodkach szerzyć wiadomości mogące zaniepokoić ogół publiczny. Według §§. 487, 489, 493 p. k. oraz §§. 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewodniczący: Malicki, w. r. Protokolant: Czołowski, w. r. Za zgodność: Lipanowicz, kier. Sekret.

Хронічні політичні ферії...

Ця стаття не походить від Редакції; вона надіслана з кругів читачів. Деякі думки, висловлені в ній, були вже в нас нераз порушувані — вони все ще (на жаль) актуальні. В листі до Редакції автор цієї статті застерігається, що його слова не звертаються проти нікого та не мають заміру з кимнебудь „воювати". Автор виступає тільки думку, щоб усі спільно призадумалися над способом виходу з політичного маразму всього українського національного табору. — **Редакція.**

Постійний неспокій, який є питоменною рисою відносин у повоенному світі, має тенденцію дальше поширитись і поглибитись. Світ огортає гарячка, яка робить враження, що люди попали в психопатичний стан.

Коли зрівноважені льорди його величества короля Великої Британії в пору глибоких ферій не можуть знайти собі місця і, замісць ловити рибку, метушливо розїзджають між місцем свого заслуженого відпочинку та Льондоном і по всіх столицях Европи — то це хіба щось значить. Не менш гідний уваги факт, що клієнти великих світових бірж, про яких йде слава, що вони чують, як трава росте, якраз тепер запопадливо скуповують своє і ще більше чуже золото по цінах, які перед роком булиб нечувані. Здається, річ зайва обговорювати такі загально відомі й на всі лади коментовані події, як кількамісячні німецькі маневри при участи півтора міліона вояків, або як лет Мусолінія зперед двох днів на інспекцію підводних човнів при острові Пантелерія, що лежить усього 80 кільометрів від територіЇ Франції; ці події говорять самі за себе. Це вже не відокремлені, підоврілого сорта „сензації", тільки симптоми дальшого загострювання міжнародніх відносин. Для людей із слабшими нервами є від чого попасти в паніку, коли будемо брати погрози італійської преси про можливість скорої та несподіваної війни.

В такім, на всякі можливости, вагітнім історичнім моменті українське політичне життя наставлене солідно на справдішні ферії. Оповідають, що в одній дієцезії поважні священики, які кільканацять днів тому зїхалися були на реколекції в одному містечку, першого вечора, коли могли ще свобідно між собою гуторити, не найшли ніякої іншої теми до виміни думок, як тільки про те, скільки кірців яблук цього року менше, ніж минулого. В обставинах нашого господарського животіння тема врожаю яблук цілком життєва, але коли вона з відгалуженням про стан овець і вівса та в часі, коли земля горить під ногами, є одинокою темою гутірки наших інтелігентних людей, що довший час не бачились зі собою, то це таки трохи дивно. Навели ми цей факт з життя тільки як приклад і нікому не в образу, бо ми аж надто добре знаємо, що подібні, коли не яскравіші факти з громадського життя, можнаб цитувати і про наших світських людей ріжних станів і всіляких професій. Просто впадає в очі кволість нинішньої громадянської думки та пасивність громадянської опінії на події, що стаються серед нас і довкола нас, якесь затьмарення свідомости потреб і конечностей нашого збірного національно-політичного життя.

На цім психольоґічнім підложжі є можливий факт, що на всіх просторах розселення і розсіяння українського народу, в такім положенні, в якім він находиться і в такім часі, в якім живемо, ніде й нічого не чути та нізвідки не видно ініціятиви пристосувати живчик нашого політичного життя до міжнародного темпа. Добачуємо просто нехіть думати про якийсь признаний та авторитетний осередок для підготови й зорґанізування збірних зусиль цілої нації на всякий випадок. Спроба скликати всеукраїнський міжпартійний конґрес повисла в повітрі, а нової спроби зійтися, порадитися і намітити шляхи української політики у всенаціональному масштабі ніхто авторитетний не підіймає. Ніхто не відважується скликати провідників народу за спільний стіл навіть тепер, коли в найближчім нашім сусідстві на півдні від Карпат блискають огники недалекої бурі, що може принестися також над нашою хатою і то в недалекій будуччині.

Замало цього року вродило яблук!... Можнаб з пересердя кричати, що ще, здається, замало бє нас доля та всяке лихо, коли наша політична думка така повільна, така немічна й така недоладна, а наш суспільницький інстинкт такий притуплений та обмежений, що не вміє віднайти себе і проявитись навіть перед лицем очевидної небезпеки, може навіть перед дванацятою годиною всесвітньої історії, в якій буде важитися доля наша та наших дітей і внуків.

Оповідають, що редактор передвоєнного москвофільського „Галичанина" Марков написав був, зміняючи тільки наголовки, аж 101 статтей на ту саму тему — проти політики т. зв. нової ери, що нею покійні Романчук і Барвінський хотіли найти якийсь місток до порозуміння з тодішніми польськими чинниками, і так зогидив був цю „нову еру" в очах української суспільности, що проти цієї політики станув був одноцілий фронт від українських радикалів до москвофільських священиків. Дрібна в сьогоднішньому розумінні й негативна своїм підходом справа найшла була свою спільну платформу в ментальности й ділах нашого громадянства. Чи справді неможливо нашим національним провідникам порозумітися над виходом з нинішнього українського політичного „імпасу"?! І чи „101 статтей", що появилися в українській національній пресі про потребу внутрішньої консолідації і внутрішнього спільного фронту з одним авторитетним „центром диспозицій", при нинішній національній свідомости широких українських народніх мас, таки ніякого не ви-

ОСИП ЗАЛЕСЬКИЙ.

Враження з мандрівки по Гуцульщині.

1. КОСМАЧ.

Їду цього року в Космач. Цікавить він мене, бо там ще не був. Знаю його тільки з гарних писанок, які щорічно продають старі гуцули під церквою у Станиславові у Страстний тиждень. Їдемо з дружиною і веземо нашу восьмилітню потіху до оселі КВОМУ-у в Космачі.

У Станиславові прилучується нас кільканацять осіб до львівської партії таборовиків, яких ми з бідою відшукали у довгім пульманівськім возі. Провідниці нарікають, що не вважаючи на зголошення, не дістали для дітей окремих переділів і мусять тиснутися на коридорі ваґону.

Подібна історія і в Коломиї, на двірці при автобусі. Хоч автобус замовлений, не можемо дійти до порозуміння з ревізором, що не хоче згодитися, щоби в одному автобусі їхали діти з опікою і батьками, а в другому інші подорожні. Вперся чоловік, щоби діти з іншими подорожніми їхали в одному возі, а опіка й батьки в другому. Важко його переконати, що годі залишити самих дітей без опіки. Причину такого відношення пояснюємо собі тим, що ми в його очах менше вартісні громадяни, з якими не треба рахуватися. Мимоволі нагадуються мені подорожі в інших краях Европи, де на подорожнього дивляться як на клієнта залізничого підприємства та намагаються уприємнити йому подорож, тримаючись купецької засади, що „наш клієнт наш пан". Вкінці по довших торгах розміщуємо дітей згідно з бажанням проводу і виїздимо з двірця та через славний коломийський ринок (славний тому, бо єдиний у Галичині має залізничу зупинку: Коломия - ринок) і ушкоджений міст на Пруті виїздимо на добрий гостинець, що веде до Яблонова. За Яблоновом починається „автострада першої кляси". Інжинірі, що її колись будували, певно й не припускали, що туди будуть їздити автобуси, а то булиб збудували трохи ширшу та зробилиб трохи менше карколомних закрутів. Але зручний шофер перемагає ці перешкоди щасливо і ми коміть головою зсуваємося в долину Космача. Хтось з подорожніх завважує злобно, що на цій дорозі міг би бути добрий перегоновий шлях для авт; мабуть кожне авто дістало би перше місце тільки кожне в іншому зворі на дні.

Підїздимо аж до оселі на горішньому кінці Космача, котру космачани називають школою. Це дійсно шкільний будинок Рідної Школи, збудований власними зусиллями космачан, на площі, яку подарував місцевий громадянин. Тут і містилася один рік вселюдна школа, але по році влада її замкнула, чому, я не допитався. Тепер в цьому будинку оселя для дітей. Невеликий це будинок, але в гарному положенні і хоч приміщення не дуже вигідне, то діти цим не переймаються. Вони бачать довкола гори і ліси, а внизу річку, то чогож їм більше треба вліті.

Помагаємо потрохи розпаковувати річи та розмістити таборовиків (цеж діти від 6—9 літ) і забираємося з оселі, щоби не псувати порядку і не відривати уваги дітей від розпорядків проводу.

Ідемо шукати нічліґу, хто де може. Нас четверо закватерувалось на запашному сіні в оборозі і спали краще, ніж на матирацах, тільки інжинір В. не мав де ніг подіти. Але літня ніч коротка і раннє сонічко вигнало нас скоро з леговища до поблизького потока відсвіжити тіло холодною водою.

Ідемо до оселі і з таборовиками поспішаємо до церкви. По Богослуженню прощаємося з дітьми та йдемо оглядати Космач. Хто в ньому не був, нехай уявить собі велику миску, через яку перепливає гірська річка Пістинка з космацьким потоком. На дні цієї миски осередок Космача з гарною деревляною церквою, читальнею, кооперативою та гарними домиками. На узбіччях розложилися гуцульські хати і нечислені відтак за ними трохи піль, сіножатей та чатиний ліс. Щодо краєвиду то гарна горішня частина (Плайне) та долішня від Брустур.

Населення Космача робить куди культурніше враження, ніж нпр. з долини горішнього Прута. Хати, головно ті ближче осередка, чисті, просторі та ясні; прибрані гарно вишиваними рушниками, килимами та ліжниками. Люди привітні; діти й старші здоровлять християнським привітом (не чути надпрутянського „дінь добри"). Чудова їхня одежа добором гармонійних красок. Коли поглянути в неділю біля церкви по богослужбі на їхні вишивки, витримані в червоно-помаранчевій красці, що вливається з подібною краскою фот, капчурів та хусток, то цим виглядом можна любуватися як найкращою картиною. Одяг чистий не тільки в неділю, але й у будень. Не диво, що тут любив перебувати покійний мистець Новаківський, що його й згадують космачани з пошаною і любов'ю.

В середині села нова деревляна церква; знутрі чистенька та прибрана дуже гарно вишиваними рушниками свідчить також про культурність села. Національне обличчя місцевих можна знати по читальні, кооперативі, подвижному кресі, кружку Р. Ш. як також українських крамницях та пекарні. Дивно, чому якийсь підприємчивий українець не відкриє тут якогось пансіо-

(Д. б.)

тимуть наслідку, навіть у цьому преважному моменті? Таж внутрішньо у нас не може йти спір про те, хто має правити державою, бо її не маємо, не повинен рішати спір про вартість демократії чи тоталістичного устрою, бо ми всі „тотально" не тільки здемократизовані, але навіть спролетаризовані; чейже у нас річ іде про оборону життя загроженої з усіх боків нації та про одностайне спрямування її волі та енергії в моменті історичного іспиту.

Отже виринає питання: кілько ще треба буде писати статтей і як довго переконувати всіх і вся, щоб ми від „політики" кірців яблук і зі стану хронічних політичних ферій, дійшли до того місця в нашій політичній дійсности, в якому ми від років повинні вже були бути?

Ввесь японський нарід воює!

ЯК ЯПОНЦІ ОБМЕЖУЮТЬ СВОЇ ПОТРЕБИ, СКЛАДАЮЧИ ЇХ НА ЖЕРТВЕННИКУ ВІЙНИ?

З Японії (Ніппону) доходять вістки про економічно-господарські трудноші, що накопичуються там щораз більше наслідком війни в Китаю. Простір „безмежної" Росії, який таку фатальну ролю відіграв у военній карієрі „бога війни" Наполеона, починає находити анальогію у просторах Китаю та поході японців у глиб того краю. По році тяжкої, повної жертв у людях і матеріялах війні, японська армія не встигла опанувати ще навіть третини китайської території; на території двох дальших третин чекають їх нові трудноші й нові жертви. Найгірше, що призбирані в часі миру військові засоби помітно вичерпуються а поповнення їх через недостачу сировини стає щораз тяжчою справою. В цій тяжкій для себе хвилині японський нарід рішився на майже безпримірну саможертву й самообмеження в інтересі военної перемоги в Китаю.

Японія бідна на сировину країна й мусить спроваджувати зза кордону великий відсоток потрібного матеріялу. Треба довозити з чужини передовсім вовну та бавовну для високо розвиненого японського промислу. З експорту текстильних фабрикатів Японія добуває найбільше девіз. Щоб цих девіз вистало не тільки на оплату робітників, але й на спровадження нової сировини, японці поробили гострі ощадностеві заходи. Обмеження індивідуальних потреб та ощадність — це гасло й наказ кожного японця. Щадіть у всьому й на кожному кроці, щоб вистало девіз на довіз сировини, якої потрібно для військових цілей — стоїть написане в кожному більшому японському підприємстві.

Щадити почав від себе голова японської держави — мікадо. Він велів зробити для себе одяг з ростинного волокна і власним прикладом заохочує японців уживати одіння з ростинної підмінки. Цей приклад зробив своє. Мов на дріжджах ростуть текстильні фабрики, в яких на поспіху й у великій кількости продукують з ростинного волокна матеріял для японської конфекції. Уніформи з дійсного сукна має відтепер мати тільки військо, бо воно бореться за добро батьківщини й народу.

„Кит — це найкорисніше звіря для японського народу" — голосять карикатуристи японських гумористичних часописів, поважна преса впевняє, що один-одинокий кит, що його зловлять численні японські фльотилі у водах південного арктичного моря, має в собі стількиж поживи, що 200 волів. Отже пощо чужинного мяса? І пощо чужинної шкіри в убогій на худобу Японії? Шкіра кита на золівки, шкіра рекіна на обуву. А врештою пощо шкіряної обуви взагалі? Добрі, старі, клацаючі сандали з дерева мають стати в найближчому часі обувою всіх, також мешканців міст. Обуви, справдішньої шкіряної обуви — кажуть японці — треба лише для вояків, щоб їм було лекше машерувати.

Вже давніше заведено в Японії систему карток на опал і дотеперішні місячні рації зменшуються майже що тижня. Японія не має власної нафти; її спроваджують з Америки або з голяндських Індій, що коштує чимало девіз, які можна добути тільки з експорту. На фронтах китайської війни японці мусять уживати порушувані земними оліями військові машини: вантажні авта, повзи, стежні літаки, бомбомети й нафтою або бензиною опалювані човна. Щоби зменшити довіз нафти та бензини, японці взялися на велику скалю добувати їх з вугілля і в цей спосіб заощаджують уже деяку суму девіз.

Уже від пів року застановлено в Японії уживання сталі при будовах домів. Тому, що власна продукція сталі не вистарчає, уживається її тепер тільки для військових потреб. А що ці потреби непомірно ростуть, в Японії основано спілки для добування із дна моря затоплених кораблів. Національні союзи, школи та окремі особи визбирують, де тільки трапиться, відпадки металів, бо їх треба для війни, а війна — кажуть японці хором — мусить бути виграна.

Найбільше журн і клопоту японці мають з помітним зменшенням експорту. Світова господарська криза і збільшені наслідком війни кошти утримання стали причиною подорожіння японського товару на світових ринках. Японці втратили також широкий китайський ринок збуту, а на занятих і знищених війною областях Китаю треба ще багато відбудовувати, щоб можна було туди з прибутком імпортувати. При такім стані річей та щоб не втратити кредиту, японці приневолені вивозити частину золотих запасів державного банку до Америки. Аби зарадити цьому лихові японці кинулися горячково збільшувати добування золота в Японії та Кореї, а державний банк оголосив одночасно візву до населення складати на вівтарі вітчини все золото, що є в посіданні приватних осіб.

Остаточна мета Японії: створити з Японії, Манджуко та Китаю одноцілий, заспокоєний і від довозу з чужини якнайбільш незалежний

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА" Ч. 22.

ЛІДІЯ РОМАНІВНА. 3

Котлетик.

(Докінчення).

Жерун — егеж! Таке підозріння мали всі
на чім оперти! Тася розуміла це. Передовсім
усі знали, що тепер у неї „надзвичайного" за-
пасу нема ні кришечки, а відтак ота „ідіотська
гра" нині у клясі перед обідом!?!

Тася не могла збутися чорних гадок. Не
знала, як розяснити своє глупе становище.
Вкупі з іншими сумнівами зробила того дня
перевірку своєї поведінки і рішила, що не до-
бре, як „хто в пятій клясі не вміє задержати
поваги". Ходила з похиленою головою, боя-
лася заглянути комунебудь в очі, щоб не до-
бачити отсих насмішливих огників, що „кату-
вали" її. Хвилинами чіплялась її гадка крикну-
ти на ввесь свій голос, — поклястись, ударити
головою об стіни: „Це не я! Кажу-ж вам, що
я не знаю, як це сталося, але я дурного котле-
тика не зїла". Ні! це було б безглуздя — адже-ж явно ніхто не винуватив її, ніхто і сло-
вом не згадав! Тут була обережна, дуже неза-
мітна гра думок, почувань — цілого настрою
довкола неї і через те така тяжка боротьба.
Тася не вчилась цього пополудня. Тупо тяга-
лась по коридорах, а як зачула кроки пані ди-
ректорки, то зовсім забула про свою гривку,
що замість мережати чоло, грабличкою стоя-
ла над ним.

Ага! Ще одно помітила Тася: ніхто не
„натягав" її тепер за голод ані не прозивав
жеруном. Це було найважніше і означало пов-
ний переворот у відношенні до неї. Узяла
вкусь книжку і розсіяно поплелась у сад. Ішла
водячи очима по доріжці, перебігала ніжки
лавок, трависті рямці грядок з квітами. Перед
нею йшли дві четвертачки. Були якісь дуже
оживлені і балакали так голосно, що Тася чу-
ла кожне слово. Струнка Людка різко вима-
хувала рукою, якби щось „припечатувала:

— Я зразу подумала, що це Тася... сама
розумієш... зліквідувала котлет і кінець!

Голос Стефи потягся важко, натиканий
був зневірою, жалем:

— І хтоб-то подумав? Страшний жерун,
симпатичний, — але тут трохи перейшла ме-
жу! Погано вийшло!

Людка сіпнула ніжними, вузькими плечи-
ма:

— Ну годі, нічого не порадиш! Шкода на-
шої Таськи!

Так, так. Таську Горобчук любили, на-
зивали „нашою", а тепер соромляться за неї,
радять над нею! Тасі замерхтіло в очах. Нав-
мання пішла доріжкою у глибину саду, сіла на
лавці схованій серед бузків і втопивши пальці
у своїй занедбаній зачісці заридала. Гірко, від-
разу, без прелюдії. Попросту заголосила низь-
ким, альтовим голосом, з тієї самої партії, у
якій співала у хорі.

— Боже мій, Боже, що я тепер зроблю!??

Каштани довкола перестали шелестіти,
здавалось висували в її бік свої рамена, якби
дивувались Тасиному горю і не знали, чи ма-
ють її приголубити.

Хима найшла її зовсім охлялою.

Довго насіпалась за плечє, заки протвере-
зила Тасю.

— Прошу зараз іти до пані директорки.
Казали панночку покликати! Вікна всього бу-
динку були повні облич, блискучих очей, рук,
що вимахували хусточками, коли Тася волік-
лася домів з садку. Не розуміла, чого хочуть
від неї. Чи сталося щось таке, чи так немило-
серно насміхаються з неї?! Над її розбрілілою
головою здіймалися крики, вигуки:

— Слава жерунові! Наша Таська! Кріпись
дурнику! Кріпись штубачино!...

Долі сходами, їй назустріч дудніло багато
ніг. У дверях припали до неї семачки і вхо-
пивши між себе, майже понесли вгору. На ко-
ридорі було багато товаришок. Між ними па-
ні директорка і наставниці майже усіх кляс.
Усі сміялись, але як надійшла Тася, намага-
лись бути поважними. Попереду всіх Катря
Майківська тримала Мурка у руках. Кіт лю-
тився, вертівся, але не пускав з затисненої
мордочки величезного котлета. Пані дирек-
торка погладила Тасю по настовбурченій від
волосся голові:

— Не журися, Таську! Дивись, Мурко усе
вияснив! Найшов Надин котлет на першому
поверсі на сходах. Катря приловила його са-
ме тоді, як припав до нього лапками!

Тася розвела руками. Подивилася довкола
такими щасливими очима, що „слава жерунові".
знова понеслося по коридорі. Після цього
гримнула себе долонею по мокрому ще від
плачу чолі і вигукнула низьким фальшом:

— Ну дивіться, чи не йолуп я безприклад-
ний!?! І як це не прийшло мені у гадку? Це-ж
було тоді, як я спробувала перестрибнути три
сходи! Я трошки поховзнулася і тоді тарілка
стала... лекша! Тоді котлет випав з неї! Ох, я,
Ярема — дурна голова.

Пані директорка вдоволеною посмішкою
попрощалась з усіма і зникла за дверима своїх
кімнат. Наставниці стурбовано ходили поміж
гуртками і „запрошували" йти до салі учити-
ся. Приставали безпомічно біля тих, що тісно
обступали Таську з Мурком. Вона тулила йо-
го пухнатий лобик до румяної щічки і в вдя-
кою дивилась у його зелені очі.

— Що я булаб варта тепер без твоєї по-
мочі?!

Ластівки краяли крильцятами блідонький
блакит травневого вечора, цікаво зазирали у
вікна, за якими переливалася молодість

—o—

державний бльок — ще дуже далека до здійснення. Війна в Китаю в повному розгарі, одначе може ще довго тривати й вимагає від японців напруги всіх сил. І коли японці зуміють перенести всі недостачі і всі величезні трудноші, не заломившись, то докажуть, що вони дійсно великий нарід і їхній міністр скарбу, торговлі і промислу Ікеда — небудений господар і державний мистець.

Ми, українці, бажаємо хоробрим японцям успіху в їх великих замірах. Для нас Ніппон — найбільший природний союзник!

Проф. д-р Степан Смаль-Стоцький та Усусуси

В біографії покійного проф. д-ра Степана Смаль-Стоцького — як причинок до характеристики його громадянських заслуг — треба занотувати такий факт:

На засіданні Української Парляментарної Репрезентації до австрійського парляменту з дня 14. липня 1917. року стала була актуальною справа дальшої долі Українських Січових Стрільців. До президії Української Парляментарної Репрезентації вплинуло було письмо отамана д-ра Никифора Гірняка з внеском, щоб ця парляментарна репрезентація вистаралася у начальній команді австрійської армії, аби Легіон Українських Січових Стрільців перенесли на етапну службу за заслуги і жертви, понесені в боях на Маківці, на Лисоні й під Конюхами. В письмі отамана д-ра Н. Гірняка вказувано на те, що фронтові частини Усусусів в числі понад 500 стрільців витримали під Конюхами коло Бережан під барабанним вогнем російської артилерії більше як 30 годин і своє геройство окупили такою жертвою, що з 500 стрільців лишилося було всього коло 50. Коли Легіон уживаний буде без відпочинку на таких загрозливих позиціях, то жертви будуть ще більші й тому треба його на якийсь час зняти з фронту для відпочинку і переорганізування.

Після прочитання цього письма і внеску отамана д-ра Гірняка забрали голос посли д-р Л. Цегельський і д-р К. Трильовський та поставили домагання розвязати Легіон, щоб дальше не наражувати кадрів нашої ідейної молоді на такі великі втрати. Над цим домаганням обох згаданих послів вивязалася обширна дискусія. Забрав у ній голос також присутній на засіданні проф. д-р Степан Смаль-Стоцький. Він спротивився розвязанню Легіону Українських Січових Стрільців, глибоко узасаднюючи, що це був би надто поквапний і з огляду на інтерес нації шкідливий крок, бо — говорив він — Українські Січові Стрільці — цеж завязок нашої державности. Після цієї промови Українська Парляментарна Репрезентація не прихилася до внеску послів д-ра Цегельського і д-ра Трильовського, зате вибрала проф. д-ра Степана Смаль-Стоцького головою Боєвої Управи. Протесту д-ра К. Трильовського, що усунення його з головства Боєвої Управи є кривдою для нього, Українська Парляментарна Репрезентація не взяла під увагу і головою Боєвої Управи став оборонець думки зберегти Легіон, як організацію, проф. д-р Степан Смаль-Стоцький.

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Пятниця, 24 (12) серпня 1888.

„ХОРОБЛИВА ФАНТАЗІЯ“.

В італійській „Трибуні“ появилася стаття про те, що в Европі скличуть конгрес держав, який займеться в першу чергу поладнанням болгарської справи а потім міркуватиме над справою загального роззброєння. „Діло“ у своїй передовій статті доказує, що ніякий такий конгрес не зможе поладнати ані болгарської справи, ані ніякої іншої, бо тоді треба було б створити якусь екзекутиву, що перевелаб рішення конгресу в життя, а це неможливе.

„Ще дивніша — читаємо далі — і ще більш неможлива річ, щоб европейський конгрес мав уже в найближчому часі занятися загальним роззброєнням. Дай Боже, щоб пора такого загального роззброєння прийшла якнайскоріше, але нині і в найближчій будучнині не може бути про те й мови. Гадка загального роззброєння не нинішня; нею займаються вже від давна поодинокі впливові особи в деяких державах і товариства. Були навіть часи, коли гадка загального роззброєння виходила від Росії, ба навіть, аж смішно сказати, від самої Туреччини. Але теорія залишилася теорією. На нашу думку загального роззброєння не дасться перевести академічними дебатами й постановами; це може вирішити лише час, а той час ще дуже далекий. Насамперед треба ще полагодити всякі національні спори, мусять відповідно угрупуватись окремі племена й народи, мусить настати в дотеперішньому суспільному ладі рішуча зміна, і аж тоді можна буде подумати про загальне роззброєння і то ще не про цілковите, а хіба тільки про зменшення мілітарної сили в окремих державах до необхідного мінімум. На наш погляд европейський конгрес і ще більше загальне роззброєння під теперішню пору, — це хіба наївний жарт або хоробрлива фантазія італійського політика, викликана спекою італійського підсоння“.

Велика промова Даладіє.

Прем. Даладіє виголосив в неділю 21. ц. м. вечором промову, що її трансмітували всі французькі радіостації, про теперішнє положення Франції і заходи уряду з метою збільшення господарського стану Франції та її оборонности. Прем. Даладіє подав у своїй промові плян господарської політики уряду.

Отже прем. Даладіє ствердив, що уряд не піде на нову девалюацію, бо вона булаб перекресленням англійсько-французько-американської співпраці. Далі французький уряд є проти контролі девіз. Тому, що основою теперішніх монетарних кріз Франції є зменшення національного доходу — Франція мусить збільшити свою продукцію пристосувавши 40-годинний тиждень праці до вимог свого життя і до теперішнього положення.

Міжнародні конфлікти — заявив прем. Даладіє — притягають головну увагу цілого світа. В Еспанії і на Далекому Сході лютує війна. В середущій Европі великі держави доконують перегляду своїх сил. Для їх вояків і резервістів нема вже меж часу служби, для їх робітників нема меж часу праці. Більшість країв цілого світа виявляє величезну активність. Ці факти повинні бути осторогою для Франції. Прем. Даладіє заявив, що не вірить у фаталізм війни. Як усі колишні фронтові вояки рішений зробити все, щоб охоронити Европу перед загладою її цивілізації. Франція заприязнена з великими демократіями світа, але цього за мало, бо лише національна оборона творить цілість. На сили краю і на гарантію його оборонности складається не лише сила його армії, але також щоденне зусилля у фабриці і при варстаті, трівкість монети і добрий стан фінансів. Нова девалюація ослабила би, якщо не знищилаб міжнародню співпрацю. Тому нашим обовязком оминути цю крізу. Далі прем. Даладіє підкреслив, що франк є тепер одною з найсильніших валют на світі, бо банкноти мають майже 100-відсоткове покриття. Головною причиною лиха є зменшення національного доходу Франції, що впав зі 49-ох міліярдів у 1931 р. до 22-ох міліярдів у 1937 р. Щоб збільшити національний дохід, слід працювати понад 40 годин тижнево аж до 48 годин у підприємствах, звязаних з національною обороною. Вкінці прем. Даладіє заповів податкові полекші для продукції, щоб спинити звишку цін і збільшити доходовість.

Примусова праця при будові „Домів Людових“ в Бережанщині.

П. Павло Кіндрацький у Шибалині, бережанського повіту, дістав з волости таке письмо:

Zarząd Gminny w Brzeżanach, powiat brzeżański. Pozycja listy pracy Nr. 46/1913. Brzeżany, dn. 16. sierpnia 1938 r. Do p. Pawła Kindrackiego w Szybalinie.

WEZWANIE.

Na podstawie art. 986 ustawy z dnia 23. maja 1924 r. o powsz. obow. wojskowym w brzmieniu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9. listopada 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 601) Zarząd Gminny w Brzeżanach wzywa p. Pawła Kindrackiego, syna Bazylego i Anny, urodzonego w 1913. roku, zamieszkałego w Szybalinie, do zgłoszenia się od dnia 19. do 25. VIII. 1938 o godzinie 6-ej rano przy budwie Domu Ludowego w Szybalinie celem podjęcia pracy przy robocie ziemnej.

Pracę obowiązany Pan jest wykonywać przy użyciu posiadanych własnych narzędzi, jak łopata, które powinien Pan z sobą przynieść.

Kto uchyla się od obowiązku wykonywania pracy albo wykonuje ją nienależycie, podlega karze aresztu do 2 tygodni i grzywny do 500 złotych, albo jednej z tych kar. Podpis przełożonego gminy: Jędrzejowski.

Як видно з цього письма, то бережанська волосна управа використовуючи закон про заступну військову службу, примушує українців, і то масово, працювати при будові „Домів Людових“. Мало цього! Згаданого в письмі п. Павла Кіндрацького закликали до праці на 19. серпня, тобто на день, коли припадає свято греко-католицького обряду. На якій підставі бережанська волосна управа примушує українців працювати при будові польського „Дому Людового“ і до того ще каже їм працювати в їх урочисті свята?

Крім цього завізвані працюють по 10 і пів години денно, тобто від год. 6-ої рано, до 6-ої вечором з півторагодинною перервою. Чи це згідне з приписами про працю?

Наскільки знаємо, про цю справу знає вже посол бережанської землі, д-р Степан Біляк. Що він думає з цим зробити?

—o—

СТУДЕНТСЬКІ СПРАВИ.

ПРАВНИЧІ СТУДІЇ У ЛЬВІВСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.

Правничі студії у львівському університеті тревають 4 роки (12 триместрів). Кандидати складають в університетській квестурі (вул. Костюшка 9) оплати: маніпуляційну 10 зол., за лікарські оглядини 4 зол. У квестурі кандидати дістають посвідку вплаченої оплати, карту до лікарських оглядин, друкований блянкет на подання про прийняття та індивідуальну карту. Опісля кандидати піддаються лікарським оглядинам, які відбуваються для студентів у клініці внутрішніх недуг при вул. Піярів 4 в год. 8—10 і від 16.30—17.30; для студенток у „пшиходні пс ецїфґрузьлічей“ при вул. Піярів ч. 6 в год. 8—9 і 16.30—17.30 в такій черзі: 8. вересня — А, Б, Ц, Д, Е, Ф, Г, Ґ; 9. вересня — І, Я, К, Л, М, Н; 10. вересня — О, П, Р, С; 13. вересня — Т, У, V, В, Х, И.

До оглядин слід узяти видану у квестурі і призначену на те карту, яку слід виповнити і на якій треба наліпити свою світлину візитового формату.

З посвідкою лікарських оглядин вносять кандидати подання в часі від 12—16. вересня до деканату правничого відділу (вул. Маршалківська 1). До подання треба долучити: 1) метрику, 2) свідоцтво VII. і VIII. кл., 3) свідоцтво зрілости, 4) посвідку вплати вступних оплат, 5) посвідку лікарських оглядин, 6) виповнену індивідуальну карту, 7) військові документи, (якщо кандидат є у віці, що обовязує до військової служби), 8) свідоцтво моральности, виставлене повітовим або городським староством, якщо кандидат зложив іспит зрілости скоріше як у 1937/38 р., 9) життєпис, 10) свідоцтво відходу, якщо кандидат переходить з іншої високої школи в Польщі.

Документи мусять бути в оригіналах або в рівнорядних дуплікатах, в іншому випадку деканат не буде розглядати подань.

Абітурієнти, які здавали іспит зрілости в шкільному році 1937/38 і їх покличуть перед студіями ще цього року до військової служби, можуть старатися про прийняття до університету ще цього року в нормальному речинці. Прийняті дістають відпустку, а в осені 1939. р. почнуть студії без нових заходів. Кандидати, які відбули військову службу, можуть внести подання у вересні або між 15. жовтня і 8. листопада. Усі кандидати мусять піддатися вступному іспитові, що ділиться на письменний з латмови й устний з історії. Абсольвенти мат.-природн. гімназій мусять дістати при вступнім іспиті щонайменше „добру“ ноту.

Усі кандидати-українці зголошуються до Т-ва „Правнича Громада“ у Львові, при вул. Міцкевича ч. 11. (Там теж можна дістати устні інформації про студії.)

—o—

Присилайте передплату!

Сторінка без політики.

Як рятувати моряків із підводних човнів.

Із морського дна на денне світло.

Найбільший підводний човен, який лиш існує, має Франція. Найбільшим нурцем-човном є підводний човен „Суркуф", який має відпорність 2280 тон. Отже цей човен можна зовсім добре назвати підводним кружляком.

Підводний човен „Суркуф" може перебувати під водою повних 30 годин, без найменшої перерви.

Як відомо підводний човен має подвійне завдання: воно мусить однаково плавати і на поверхні води і під водою. Підводний човен „Суркуф" може зануритися до 80 м. і на такій глибині має змогу зовсім свобідно маневрувати.

Зрадливі сіти.

Підводні човни мусять мати змогу якнайглибше зануритися тому, щоб могли вони свобідно перепливати під сітчастими заслонами. Бо сітчасті заслони крім глибинних мін є найбільше зрадливими ворогами підводних човнів.

При допомозі таких сітчастих заслон замикають вїзд до пристаней і заливів та човен, який заплутається у зрадливу сітку, стає добичею ворога або коли не піддається гине без рятунку.

Підчас світової війни сітка проти підводних човнів сягала до 40 м., бо заложити сітку на більшій глибині вже дуже важко. Тому підводний човен, який має ще дальших 40 м. до диспозиції — може на такій глибині зовсім свобідно маневрувати та кпити собі з наставленої засідки.

Підводний кружляк „Суркуф" — це останній вияв техніки, якщо йде про звинність та рухливість. Для підводного човна найкращою прикметою це здібність якнайшвидше щезати під поверхнею моря. А скорість занурювання Суркуфа така велика, що той підводний кружляк щезає з поверхні води вже 40 секунд після сиґналу який взиває до занурювання. По одній хвилині не може його вже ніодин корабель побачити, по хвилині й 15 секундах не запримітить уже підводного кружляка навіть літак. Скорість Суркуфа на поверхні 21 узлів (морська міра скорости) під водою 10.

Підводні катастрофи.

Коли вже мова про підводні човни, то слід згадати про катастрофи, які трапляються підводним човнам не лиш підчас війни, але й підчас миру. Тепер скількість катастроф сильно зменшилася й підморська плавба стає чимраз більш безпечна.

Всеж таки час до часу можна почути про т. зв. аварії підводних лодок з ріжних причин. Іноді у прецизнім механізмі підводного корабля щось зіпсується. Іноді підводний корабель зударяться з наводним — і тоді теж доля підводного човна незавидна. Він спадає поволі на дно й залозі грозить повільна смерть від удушення.

Коли не стає кисня.

Нема мабуть гіршої смерти, більш траґічної, більш безнадійного конання, як на такім підводнім розбитім човні, який стратив силу виплинути на поверхню. Лежить такий човен на дні, найчастіше без світла і залога, якій чимраз більше недостає кисня, засуджена на повільну смерть, серед жахливих моральних і фізичних мук.

Найкращі техніки світа займалися довгі роки цією проблемою і такі підморські траґедії чимраз зменшуються. Вже нині є апарати, які дозволяють вивести залогу на поверхню води зі затопленого човна. Та з тим звязана одна преважна умовина: у критичнім, траґічнім менті всі члени залоги мусять виказати якнайбільше холоднокровности, рівноваги і здисциплінування.

Коли ушкоджений підводний човен нездібний виринути знову на поверхню, та коли є побоювання, що рятунок може прийти запізно — комендант підводного човна рішає про те, чи вільно покинути човен.

Кисневі апарати.

Тоді залога збирається у спеціяльних приміщеннях корабля. Кожний із моряків накладає щільні окуляри, відпорні на тиснення та віддиховий апарат. Коли всі мають уже понакладані апарати й коли провірено, що апарати якслід заложено, відчиняють збірники і починають поступенно наводнювати приміщення.

Вода підноситься поволі й тоді постепенно згущується повітря. Вкінці приходить така хвилина, що тиснення повітря внутрі зрівнюється з тисненням води з назовні. Таким чином легені моряків освоюються поволі з таким велитенським тисненням, яке їх жде в тому менті, коли вони стрінуться з водою.

Ясне, що всі ті підготовні чинности вимагають величезної напруги нервів, тимбільше, що вони відбуваються в дуже повільному темпі.

Одначе справжня проба нервів починається щойно тоді, коли командант дає приказ, щоб відчинити отвори.

Люди зі залоги, уставлені рядом, один за одним, виходять із середини човна і поринають в безодню морських глибин.

Один метер на хвилину.

По залізній драбині виходить кожний моряк зокрема й занурюється в темну, як безмісячна ніч, стихію. Відтак кожний моряк хватає на драбині линву прикріплену на рятунковім кораблі, або на плавцях і по тій линві вилазить поволі на гору.

Та саме тут приходить найбільша проба людської видержливости. Линва має вузол що 1 метер. На гору не вільно виходити скорше, ніж один метер на хвилину. Хто поспішиться, той ніколи не вийде живий на поверхню моря. Його кровоносні посудини потріскають з причини наглої і швидкої зміни тиснення.

Отже моряки переходять метер за метром та підлазять від одного вузла до другого. Коли перелізуть 1 м., мусять вхопитися вузла на линві та числити до 60. Відтак знову можуть піднестися на 1 м. і знову починати числення. Відбуваючи таким чином по 1 м. дороги на хвилину, виринає вкінці моряк на поверхні моря, де вже рятункові кораблі та санітарна служба займаються ним, застосовуючи ріжні, конче потрібні лікарські заходи.

Добірні люди.

Не диво, що у воєнній маринарці всіх держав службу на підводних човнах виконує спеціяльно дібрана залога.

Це люди спеціяльно дібрані й заправлені до служби на підводних човнах, люди, що від них вимагають не лиш знаменитого здоровля, але теж великої обовязковости, взірцевої дисципліни і слухняности. Тільки такі чиники можуть у хвилинах катастрофи підводного човна та в небезпеці вирятувати цілу залогу.

Найменший вилім у дисципліні, найменша недбайливість чи необережність може мати фатальні наслідки для цілої залоги підводного корабля.

Радіо грало три добі при небіжчику.

Мешканців одної камяниці у Празі та мешканців усіх сусідніх вулиць немало зацікавило те, що в одному мешканні, положеному на другому поверсі від 40 годин грав безупину радіоприймач, наставлений на якнайсильніший відбір. Зацікавлення перемінилося вкінці в обурення й сусіди рішили звернутися до власника мешкання, щоб припинив укінці той безупинний радіоконцерт. Одначе на стукіт до дверей ніхто не відповідав, а що сторож заявив, що рішуче не бачив, щоб хтонебудь вийшов із мешкання, сусіди почали підозрівати, що в мешканні трапилося якесь нещастя. Вони покликали поліцію і у присутности поліції виломили двері до мешкання.

В кімнаті біля апарату наставленого на якнайсильніший відбір, лежав мертвий власник мешкання.

Як виявили опісля лікарські оглядини, він помер на удар серця.

Моторизація каюків.

Для ескімоського населення полярних околиць, замовили в данських фабриках 150 моторів. Ті мотори уставлять на ескімоських човнах т. зв. каюках, що їх досі гнали вперед одним обабічним веслом.

90-ЛІТНІЙ МУЖ „МІС ТУРЕЧЧИНИ".

Єгипетські часописи счинили немалий шум із приводу вінчання 90-літнього Фамі-паші з 24-літньою красунею, яку недавно проголосили „міс Туреччиною".

В Каїрі цікавляться в першу чергу, чи 90-літній „молодий" не змінить тепер завішання, яке він зладив ще давніше. На підставі того завіщання велику частину майна мали дістати ріжні єгипетські добродійні установи.

Фамі-паша відмовився від розмови з журналістами. Зате його молода жінка виявилася незвичайно балакуча.

— Любов — казала вона — це не лиш привілей молодих людей. Любов молодих людей часто легкодушна, любов старця — завжди сильна.

— Запевняю вас, що я справді щаслива. Вас дивує може наша ріжниця в літах. Та я, не зважаючи на те, що маю 24 роки, люблю мого мужа й цього не скриваю.

ЖИТТЯ ТРІЮМФУЄ.

Голяндська наукова експедиція відвідала острів Кракатав, що його 26. серпня 1883 р. навістив жахливий землетрус, який майже зовсім знищив той острів. Над водою залишилася ледви половина острову. Все інше: земля, рослинність і звірята щезли під впливом вулькану.

Тепер, коли голяндські вчені прослідкували острів Кракатав по 55 роках, відкрили на нім багату фльору і фавну: коло 600 родів живин та більш як 100 родів тропічних рослин (кокосові пальми, аґави, помаранчі і т. д.). Пів століття вистачило, щоб нове життя знову зацвіло на знищеній землі.

ЖИВИЙ СМОЛОСКИП.

Урядовці Каси ходих у Ризі вибралися одного дня на прогульку до Свентазе. Коли вечором запалили вони в полі спіртову машинку, щоб загріти собі мясо, яке забрали зі собою на прогульку, одна з учасниць перевернула через необережність пляшку зі спіртом. Від вогню в одній секунді зайнялася суконка нещасної жінки. Вид живого смолоскипа в полі робив несамовите враження. Товариші прогульки кинулися негайно нещасній на рятунок. Рятункова акція, на щастя вдалася, бо не зважаючи на важке попарення, вдалося жінку „живий смолоскип" удержати при житті.

ОДИН ВЛОМ НА 22 СЕКУНДИ.

Союз американських адвокатів видав недавно незвичайно цікавий твір, який подає сензаційні подробиці, що торкаються злочинів. Одначе найцікавіші дані, що торкаються вломів. З тієї статистики виходить, що на 37 мешканців Злучених Держав випадає один вломник. Ще цікавіше обчислення, яке виказує, що на кожних 22 секунди припадає один поважніший влом.

У Злучених Державах є найбільше вязниць у світі, однаково скількістю та відсотком. Один з авторів того цікавого твору заявив, що статистика Зл. Д. сильно на тому втратила би якби до неї не вчислювати величезної скількости мешканців американських вязниць.

ВОРОНА СПРИЧИНИЛА СМЕРТЬ 2 ЛЮДЕЙ.

Недалеко Обербільбрах (Німеччина) над баварською границею трапилася жахлива і при тому справді небувала подія. На дротах великої електричної натуги сіла ворона, яка спричинила через те коротку злуку (курцшлюс). Унаслідок того стопилися проводи та один із дротів упав на металеву огорожу дому. Саме в тому менті з дому виходило двоє людей, які доторкнувшися залізної клямки воріт огорожі, згинули на місці вбиті струмом високої натуги. Таким чином ворона спричинила смерть двох людей.

МАСЛО З... КАВИ.

Ріо де Жанейро. Праці хеміків бразилійської державної лябораторії, які останні роки працювали над дослідами, в який спосіб можна було б використати надмір продукції кави, дали гарні успіхи.

Вони знайшли спосіб, як видобути із зерен кави рослинне масло, яке може мати застосування не лиш у промислі, але навіть як харчевий продукт. Як обчислюють хеміки, 14% усього товщу потрібного для бразилійського промислу, зможуть доставити нові фабрики.

Що торкається „сирівцю" то на недостачу далі годі нарікати. Не зважаючи на сильне зменшення теренів кавових плянтацій, ще цього року кілька міліонів мішків кави спалили в печах льокомотив.

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Україна почала щасливо футбольний сезон.

УКРАЇНА — ПОГОНЬ І Б 3:1 (2:0).

Україна осягнула в першій стрічі за мистецтво Окружної Ліги програмову, хоч при тому доволі щасливу перемогу в Погонею. Дружина чорно-червоних знову виказала доволі слабу форму і тільки оборонна трійка могла без ніяких застережень вдоволити своєю грою. Поміч грала д. слабо, найсильнішим пунктом був ще в цій лінії одинокий Цимбаль. Король все ще таки до першої дружини за слабий, Романець без кондиції, при тому непотрібно придержував мяч, стримував гру та дрібнював аж до обридження. В нападі сильно давалася відчути недостача провідника. Зубач за повільний, неенергійний то на провідника нападу не надавався. Справжнім провідником офензивних акцій був Скоцень, у першій половині найліпший грач України. Усі три голі — це посередньо його заслуга. Богурат далі не в формі. Оба крайники загалом вдоволили, при чому Магоцький був кращий від Тихолїза.

Погонь грала зовсім добре, особливо в лінії нападу. Одначе напад не вмів перейти залізної лінії залоги України. Ціла дружина Погоні грала д. гостро а то й брутально, наче продовжуючи акцію скеровану проти України, започатковану проводом Погоні.

До цих перших мистецьких змагань виступила Україна в такому складі: Босий, Мікльош, Воробець; Король, Цимбаль, Романець; Магоцький, Скоцень II, Зубач, Богурат, Тиволїз.

Погонь виставила такий склад: Рихліцький, Мерош, Бала; Валичицький, Потіха, Поляк; Матіяс І, Гвіздала, Волянін, Панас, Дрегер.

Гра почалася відразу нагальними виступами Погоні, які не дали ефекту. Зате Україна переводить в 4. хв. гарну акцію, з якої Магоцький здобуває перші ворота. Погонь не заломлюється стратою воріт, стає чимраз агресивніша, осягає навіть деяку перевагу, одначе всі її акції заломлюються на залозі та Босому. Згодом Україна звільняється з натиску „погонячів", Скоцень, який працює як машина, виставляє своїм партнерам ідеальні мячі — даремно. Одну з таких ідеальних подач програвав нападак слабий у першій половині Богурат, який з кількох кроків стріляв бомбу понад поперечку, хоч міг легко сплясувати мяч до сітки. Здавалося, що вислід 1:0 вдержиться до кінця. Та в 43 хв. судди п. Курцвайль дивно чутливий на „кривди" Погоні накапав карного за пастрілену принадково руку. Матіяс стріляє гостро на ворота, Босий знаменито боронить і відбиває мяч. Матіяс поправляє стріл та цим разом знову майже в безнадійній ситуації боронить Босий. Хвилину пізніше після доброї центри Магоцького Богурат стріляє зблизька і 2:0.

Цей вислід вдоволив мабуть дружину чорно-червоних, яка стомлена жахливою спекою та темпом почилае грати недбайливо. Між Богуратом і Скоценем слідно якісь непорозуміння. Погонь переважає і здобуває у 13 хв. ворота. Це знову оживлює трохи акції України та не на довго. Спека дається дошкульно у знаки обом дружинам, зокрема Україні. Нудну й монотонну в тому часі гру урізноманітнюють дещо фавлі „погоничів". У 35 хв. Скоцень перебивається через поміч і залогу Погоні, опиняється віч-на-віч з воротарем і в цьому менті заложник Погоні ординарно його розбиває. Скоценя виносять із грища. Воробець бе карного і 3:1. Якийсь час Україна грала в десятку і в тому часі мала ще кілька нагод підвищити вислід. Остаточно змагання закінчилися заслуженою перемогою України, яка не зважаючи на слабу гру помочі та непадзвичайну нападу, вміла краще використати підворітні ситуації. Все ж таки наша дружина мусить солідно попрацювати над поправою своєї форми, щоб не стрінули її в чергових метчах менше приємні несподіванки.

Суддював скандально п. Курцвайль, який бачив навіть найменші промахи України, зате не хотів бачити навіть грубих провин Погоні. А вже у відовистуванні уроєних офсайдів осягнув справжнє мистецтво. Спершу ці змагання мав суддювати п. Земан, одначе коли деякі „спортові діячі" з кол Погоні намагалися на нього впливати, зрікся демонстраційно суддювання.

Видців поверх 2000.

Друга невдача Сяну.

ЯРОСЛАВ. **ВКС — СЯН 3:2 (1:1).**

ВКС виступив до цих змагань у своїм повнім складі, Сян без Федоровича й Гібалевича. Федорович занедужав на заражения крови після контузії на метчу з Польонією, Гібалевич відбуває тепер військові вправи. Не зважаючи на таке ослаблення дружини Сян заграв в Ярославі зовсім добре, в кожнім разі краще, як минулої неділі з Польонією. Сильно давалася відчути неприсутність Федоровича на середині помочі. Буш уже по 15 хвилинах „спух". Найкращий у помочі Ходань, який працював за себе й за Буша. В залозі д. добрий Побідинський, Медвідь мав д. добрі й дуже слабі менти. Напад ще досі не осягнув своєї форми, головно Турко, хоч і в нього вже слідна поправа. Вдоволили оба крайники. Суський найслабший у цілій пятці нападників, не може позбутися налогу придержування мяча. Головна вина за програну спадає на Лозинського, який пустив двоє воріт, що їх міг зовсім легко боронити.

Сян грав у такому складі: Лозинський, Побідинський, Медвідь; Ходань, Буш, Неофіта; Нижанківський, Турко, Партика, Суський і Медицький.

Сян відразу, після першої акції ВКС-у перебирає ініціятиву та переводить кілька гарних акцій. Воротар ВКС-у боронить ефектовно в небезпечних ситуаціях. Перевага Сяну не дає успіхів і щойно капітальна бомба Турка в 10 хв. приносить перші ворота. Відтак Сян має ще нагоди до підвищення висліду, одначе марнує їх Турко. Ярослав вирівнює з вини залоги й Турка. У другій половині переважає ВКС, який добуває ворота при співучасти Медвети та знову з вини Лозинського. При дальшій рівнорядній грі ВКС має більше щастя та здобуває треті ворота. При кінці Сян здобуває другі ворота й осягає розмірно добрий вислід (минулої неділі Корона програла в Ярославі 8:0).

Суддював д. добре п. Газсман зі Львова.

Спортовці басейну Просвіті.

В Бориславі відбувся у днях 20. і 21. п. м. турнір 4 українських дружин, а саме Дністра (Самбір), Скали (Стрий), Ватри (Дрогобич) та Ропника (Борислав). Організацію змагань займався Ропник.

ВАТРА — ДНІСТЕР 4:0 (1:0).

Сензація: У першій парі стрінулися колишні суперники, Б-клясова Ватра та А-клясовий Дністер. **Перемогла заслужено краща технічно й кондиційно Ватра.** Найкращі у Ватрі Флюнт та Колодрубець у нападі, Кушнір у помочі та Кобільник в обороні. У Дністрі найкращий Біликський на воротах та Меланій у помочі. Дністер грав за гостро й навіть брутально, тому теж судді виключив лівого крайника з грища. Ворота здобули: Колодрубець 2, Кобільник і Флюнт по 1. Триманий за першуна Дністер мусів вдоволитися третим місцем.

Суддював добре інж. Хомишинець зі Стрия

СКАЛА — РОПНИК 10:2 (3:0).

Ворота для Скали здобули: Малецький 5, Герасимів 3 і Павлічка 2, для Ропника Наливайків та Осередчук. Скала високо технічно заавансована, одначе Ропник не заслужив на таку високу програну. Судя п. Варкевич.

ДНІСТЕР — РОПНИК 6:1 (2:1).

В першій половині рівнорядна гра, у другій перевага Дністра. Суддя п. Цукер.

СКАЛА — ВАТРА 4:0 (2:0).

Скала переважала в першій половині, у другій більше з гри мала Ватра, одначе стомлена важким метчем із попереднього дня, не видержала темпа. Суддя п. Волошський слабий.

Після змагань голова бориславської Просвіти о. Кашинський вручив переможній дружині Скали чашу, Ватрі за II. місце дзвоном, Дністрові й Ропникові пропамятні палиці.

ОКРУЖНА ЛІГА.

ЛЬВІВ. **РКС — ПОГОНЬ (Стр.) 1:0 (1:0).** Ворота для РКС-у здобув Канда.

ПЕРЕМИШЛЬ. **ЛЕХІЯ — ПОЛЬОНІЯ 2:1 (1:0).** Польонія в неповнім складі з 6. грачем Чуваю Білявом в обороні. Ворота для Лехії добули: Книжницький, Вельгош, для Польонії Білям із карного.

ДРОГОБИЧ. **ЮНАК — РЕСОВІЯ 4:0 (2:0).** Ворота для Юнака здобув Шевчик, Кручек 2 і Здобилик.

САМБІР. **КОРОНА ГАСМОНЕЯ 3:1 (2:1).** Ворота для Корони здобули: Глухий, Трелька і Даниловський, для Гасмонеї Пішус. Суддював інж. Хомишинець.

ТАБЕЛЯ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

1) ВКС	2	4:0	11:2
2) Лехія	2	8:1	2:0
3) Р. К. С.	2	3:1	1:0
3) Юнак	1	2:0	9:0
5) **Україна**	1	2:0	3:1
6) Польонія	2	2:2	3:2
7) Ресовія	2	2:2	6:7
8) Корона	2	2:2	3:9
9) Чорні	0	0:0	0:0
10) Погонь Стрий	1	0:2	0:1
11) Гасмонея	1	0:2	1:3
12) Погонь І Б	2	0:4	5:3
13) Сян	2	0:4	2:5

ЛЬВІВСЬКА ЗОРЯ В Б-КЛЯСІ.

ВИННИКИ. **ЗОРЯ — СТШЕЛЕЦ (ПЕРЕМИШЛЯНИ) 1:0 (1;0).**

Треті вирішні змагання Зорі зі Стшельцом за мистецтво Ц-кляси та вхід до Б-кляси закінчилися заслуженою, хоч рішуче за скромною перемогою Зорі. Зоря грала жертвенно й амбітно у всіх лініях, переважала від самого початку до кінця і лиш щастя та знаменита оборона воротаря Стшельца не дозволили підвищити вислід. Перші й одинокі ворота здобув Крушельницький уже в першій хвилині. Найкращою частиною дружини була поміч, зокрема Андрійчук.

Зоря важким трудом добилася справедливого успіху й за це належиться їй якнайбільше признання. Признання не лиш для змагунів, але й для проводу з др. Костиком та п. Галушкою на чолі. Від себе бажаємо новикові Б-кляси дальших якнайкращих спортових успіхів для добра і слави українського спорту.

Зокрема звертаємося до української спортової публики Львова, щоб якслід привитала нову залу Б-клясову дружину та своєю участю в її змаганнях дала їй відповідну моральну та матеріяльну підтримку.

ІНШІ ВИСЛІДИ.

УКРАЇНА II. — ПОГОНЬ II. 8:1 (2:1).

Першу стрічу за мистецтво А-кляси вирішила запасна дружина України у прегарному стилі високо в свою користь. На такий вислід зложилася добра гра цілої дружини, зокрема нападу, в якому середуща трійка переводила раз-у-раз прегарні акції і сіяла справжній хаос у рядах противника.

Воротами поділилися: Кінцлій 4, Давів 2, Дидик і Федун по 1. Погонь була лиш у першій половині рівнорядним противником, відтак мусіла піддатися кращій грі чорно-червоних.

СТЕП — ЛУГ (3:1 (2:1).

Товариський метч обох дружин відбувся в Друговому Городі. Степ виступив у сильно ослабленім складі, до того цілу другу половину грав у десятку. Луг грав дуже примітивно.

Радивилів. УСК СКОБ — СТШЕЛЕЦ (Дубно)

Весь час гнітуча перевага нашої дружини. Радивилівський клюб під опікою п. Лучкала добуває щораз кращі успіхи.

ДЕРЖАВНА ЛІГА.

ВАРШАВА. **Висла — Варшавянка 3:2 (2:0).**
ВИЛЬНО. **Польонія — Сьмігли 3:0 (2:0).**
ПОЗНАНЬ. **Варта — АКС 4:3 (1:3).**
КРАКІВ. **Краковія — ЛКС 6:2 (3:0).**
ВЕЛ. ГАЙДУКИ. **Рух — Погонь 3:1 (1:0).**

ЗА ВХІД ДО ДЕРЖАВНОЇ ЛІГИ.

ЛЬВІВ. **Гарбарня — Чорні 7:2 (3:2).** Обі дружини грали в неповних складах. Ні для Чорних, ні для Гарбарні цей метч не мав уже ніякого значіння.

Лодзь. Легія (Варшава) — Уніон Турів 1:1
Торунь. Легія (Познань) — Гриф 2:2.
Городно. ВКС — Макабі (Вильно) 4:2.
Берестє. ПКС (Луцьк) — Погонь 7:2.
Катовиці. Домб — Ревера 6:1.
Сосновець. РКС — Унія (Люблин) 3:2

КАЮКОВІ ЗМАГАННЯ.

В неділю 21. п. м. відбулися на Дністрі каюкові змагання Миколаїв-Заліщі 28 км. До змагань

і каяки КЛК. Соколи, які заповіли свою участь у цих змаганнях на старті не появилися. Невже соколів не стати бодай на дві обсади, чи може каяків не мають? Ні, і каяки є і люди є охочі, а чому не станули на старті то це вже їх тайна.

Каяки можна було відразу поділити на дві категорії: два з них — це каяки туристичні, але дуже довгі та зворотні та з малим зануренням. Між ними обома по наших сподіваннях, розігралася боротьба за перше місце. Два другі каяки — це звичайні, туристичні, призначені вже згори на третє й четверте місце.

Старт відбувся під залізничим мостом у Розвадові. Всі чотири каяки вистартували разом. Зараз на перших трьох кільометрах устався порядок, в якому вони прийшли на мету. Тільки віддаль між каяками, поволі, але стало збільшалася. На мету, під мостом в Залісних, вийшли перші, під бурхливі оплески зібраних людців селян, організаторів зі Стрия та нечисленно зібраних львовян, — Рибачек Р.—Шерстило Ст. в часі: 1 год. 41,52, які поправили рекорд траси майже на 6 хв. Друга була обсада Карпик-Рибачек Б. в часі 3:04.05; третя Дорожинський-Назар час 3:17, четверта Ковинський-Цьолка.

Організацію змагань заввлась Філія КЛК Стрий. Дай Боже, щоб усі наші змагання були так зорганізовані, а жие прийняття по змаганнях було справжньою несподіванкою, за що щира вдяка пані Л. Калуській.

Б. Н-р.

НАКОЛЕСНИКИ УКРАЇНИ ЗНОВУ ПЕРШІ.

В неділю 21. ц. м. відбувся на трасі Львів—Судова Вишня—Львів (100 км.) біг за чашу Стшельца, що її уфундував ген. Токажевський. Цього року здобула цю чашу дружина України, чого мабуть фундатор ніколи не сподівався...

Старт був збірний для всіх, числився пересічний час трьох змагунів з одного клюбу. Індивідуальним переможцем вийшов **Степаник**, дружиновим **Україна**.

Змагуни розділилися відразу за стартом на дві групи, при чому чолівку творили наколесники України. Згодом Степаник відірвався від чоліки та їхав уже самітний до півметку і з півметку до Львова. На півметку він мав уже 5 хв. переваги, на мету приїхав вже з 10-хвилинною перевагою. Степаник не мас тепер вже рішуче суперників у Львові і повинен стартувати в якійсь поважнішій „закордонній" конкуренції. Дуже добре держав ся Паньчак, одначе відпав по двох дефектах. Остаточно перемогу запевнили Україні Бабій та Бупик. Технічні висліди бігу такі: 1) Степаник 1 год. 12 хв. 09 сек. 1 0.2; 2) Нойгебавер (Стшелєц) 1.22.08.0.4; 3) Бабій; 4) Дубель (Чорні); 5) Бжезва (Ч); 6) Бупик.

Загальний час України 9,57,21,0.8. 2) Чорні (минулорічний переможець) 10,08,22. Організація змагань у руках Стшельца справна.

Одночасно відбувся теж біг на 50 км. для нелiцензованих наколесників. Переміг Рудницький (Стшелєц) 1.28.10, 2) Яким (Україна, давн. Дністер-Самбір) 1,28,13.

Змагунам України улаштувала численно зібрана публика в Судовій Вишні бурхливі овації. Відомий боксер України Помірко зорганізував справжню „обливальню" і тамошніх спортовців, які всіх без вийнятку змагунів обливали холодною водою, що при вчорашній спеці приносило чималу полекшу.

ОКРУЖНІ ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ.

У Львові, на „Світезі" зорганізувала Спорт. Секція Сокола-Батька плавацькі змагання, до яких станули 17 змагунів і змагунок з округи, а саме: Сокіл Батько 8 побр. і 1 пос., С. IV — 1 побр., Сокіл Мшана 5 побр., Сокіл Комарно 1 побр., Сокіл Рудно 1 пос.

Висліди: Пос. 50 м. довільним: 1) Цьоба 1:19,1 2) Байцер (Рудно) 1:57,0. **Побратими: 50 м. довільним:** 1) Мошла В. (Мшана) 52.2 сек., 2) Лучаво (Т-В) 1:19, 3) Клюсій (С-Б). **100 м. довільним:** 1) Залізняк (С-Б) 1,32.2, 2) Козачок 1:39,0, 3) Підгайський (Мшана) 1:53,0, **100 м. горілиць:** 1) Ганчар (С. IV) 1:59,4, 2) Залізняк 2:30,2, 3) Підгайський. **100 м. класичним:** 1) Ганчар **1:43,0**, 2) Горбаль (С-Б) 2,07,1, 3) Кусюк (С-Б) 2:08,4. **400 м. довільним:** 1) Кушнір (Мшана) 9:52,0, 2) Козачок 10:47,8, 3) Підгайський.

Гінці 4Х50 м.: 1) Сокіл-Батько 3:30,1.

СОКІЛЬСЬКІ ОКРУЖНІ ВІДБИВАНКОВІ ЗМАГАННЯ.

Щоби улекшити собі працю, Сокіл-Батько поділив гнізда своєї округи на 5 груп, в яких першуни мали змагатися щойно за імя найкращого в окрузі у Львові. І 19. ц. м. відбулися змагання в таких групах:

І) **в Каменоброді** — суддя В. Тиховів. **Перше місце здобув Сокіл Мшана**, 2) Сокіл Рудно, дальші місця Сокіл Мальчичі і Сокіл Річичани.

Сокілки з Мшани без гри ввійшли до фіналу.

ІІ) **в Задвірю** — суддя О. Козачок. **Перше Місце здобув Сокіл Підберізці**, 2) С. Гаї, 3) **С.** Задвіре, 4) С. Дидилів.

ІІІ) **в Ланах к. Щирця** — суддя Р. Пуляк. **Перше місце здобув Сокіл Комарно**, 2) Сокіл Хоросно Старе, 3) Сокіл Лапп, 4) Сокіл Добряни. **Посестри з Комарна** без гри ввійшли до фіналу.

IV. в Підбірцях. — Перше місце здобули Підбірці перед Лисиничами й Пикуловичами.

Фінали відбулися у Львові на пл. С.-Б. в неділю 21. ц. м.

ЖІНКИ: Мшана—Комарно 2:0 (15:6, 16:4). Дуже гарне загранння посестер із Мшани. З Комарна на вирізнення заслуговує Косівна.

МУЖЧИНИ: Підберізці—Комарно 2:1 (11:15, 15:12, 15:6), дуже драматичний метч. Хоч Гнатів (бувший змагун С. Самбора) завзято „гатив", Підберізці добре опановані видержали.

Комарно—Мшана 2:0 (15:7, 15:4).

Підберізці—Мшана 2:0 (15:5, 15:4).

Першунами Львів. Округи є побратими з Підберезець, і посестри з Мшани. Дзя.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Аванс українських футбольних суддів. Виділ суддівських справ ПЗПН-у признав на своєму засіданні 10. ц. м. інж. Хомишина Володимира ліговим суддею та проф. Романця Михайла міжокружним суддею. Обом суддям бажаємо якнайкращих успіхів.

„Циган завинив, коваля повісили". Таке теж було зі справою стрийської Скали, якій метч у Дрогобичі з Туром вело аж трьох суддів. ПЗПН признав, що такий факт був грубо проти правильника, одначе мистцем признав таки ТУР. Таким чином найгірше потерпіла на тім Скала, яку провини-експеримент судді Борути коштують страту шанс на аванс. Самим виновникам обійшлося доволі легко. Суддю м-ра Боруту покарали аж 6-ти тижневою дискваліфікацією, одного з вічних суддів скреслили з листи членів за недостачу кваліфікацій, третього, який буцімто протестував проти доручення п. Борути, звільнили. Найважніше, що головний ініціятор цілої халепи (про якого цілий басейн знає), вийшов цілий і чистий.

Нова українська Б-клясова дружина на Волині. УСК. Горинь (Рівне) — Стшелец (Дубно) 4:2. Після цієї перемоги українська дружина з Рівного здобула мистецтво Ц-кляси та ввійшла до Б-кляси. Це перша українська дружина Волині в Б-клясі. І цьому новикові бажаємо якнайкращих успіхів.

Речинці змагань Поділля: 14. 8. Леґіон—Поділля (2:0); 21. 8. Яніна—Креси; 28. 8. Поділля—Єгуда; 11. 9. Леґіон—Креси і Яніна—Єгуда; 18. 9. Креси—Поділля; 25. 9. Леґіон—Яніна; 2. 10. Єгуда—Леґіон і Поділля—Яніна; 9. 10. Єгуда—Креси.

Речинці змагань Русалки й Мети: 28. 8. Мета—ЖРКС і Сокул—Русалка; 11. 9. ЖРКС—Сокул; 18. 9. Русалка—Мета; 25. 9. ЖРКС—Русалка; 2. 10. Сокул—Мета.

Речинці змагань Руси: 4. вересня: Русь—Мше, Нова Вес—ЧСК (Кошиці), Славія (Пряшів)—КАЦ, БФТЦ—ЧСК (Ужгород). 11. вересня: Русь—ЧСК (Кошиці), МШЕ—ЧСК (Ужгород), КАЦ—БФТЦ, Нова Вес—Славія (Пряшів). 25. вересня: Славія (Пряшів)—Русь, ЧСК (Кошиці)—МШЕ, БФТЦ—Нова Вес, ЧСК (Ужгород)—КАЦ. 2. жовтня: Русь—БФТЦ, ЛШЕ—КАЦ, Нова Вес—ЧСК (Ужгород), ЧСК (Кошиці)—Славія. 9. жовтня: ЧСК (Ужгород)—Русь, Славія—МШЕ, БФТЦ—ЧСК (Кошиці), КАЦ—Нова Вес. 23. жовтня: Русь—КАЦ, МШЕ—Нова Вес, ЧСК (Кошиці)—ЧСК (Ужгород), Славія—БФШТ. 30. жовтня: Нова Вес—Русь, БФТЦ—МШЕ, ЧСК (Ужгород)—Славія, КАЦ—ЧСК (Кошиці).

Перед новим загостренням положення в Европі.

В Льондоні оголошено відповідь ґен. Франка у справі відкликання добровольців з Еспанії. Еспанський національний уряд годиться відкликати добровольців під умовиною, що це саме зроблять червоні і що відкликані добровольці не вернуться до Еспанії. Національний уряд годиться признати лише дві пристані безпеки у ворожій смузі: одну в Катальонії, другу на півдні так, щоб кораблі могли довезти туди харчі і що пристані будуть далеко від терену воєнних подій. Крім того уряд ґен. Франка домагається признати йому права комбатантів. Уряд не згодився на летунську обсервацію над еспанською територією.

В Льондоні побоюються, що комітет неінтервенції опиниться знову у сліпій вулиці, бо совітський амб. Майський заявив, що — СССР не піде вже на ніякі уступки ґен. Франко. Крім того в Льондоні обурені, що італійська преса хвалить подвиги італійських летунів з Балеарських островів тоді, як у пристанях червоної Еспанії раз-у-раз затоплюють анґлійські кораблі.

Налет сімох большевицьких літаків на Корею.

ПРОТЕСТ У МОСКВІ.

В понеділок 22. ц. м. рано оголошено в Кеїко (Корея) такий комунікат:

В суботу 20. ц. м. в год. 10.30 сім совітських бомбовців кружляло не лише над манджурсько-корейським кордоном, але також понад Кеїко і полудневим берегом ріки Тумен. Бомбовики летіли на висоті 300 метрів понад місцевостями Кеїген і Кункай. Японський амбасадор у Москві склав рішучий протест проти налету большевицьких бомбовиків.

200 вбитих у Палестині.

В суботу 20. ц. м. напали арабські терористи на філію банку Берклея в м. Геброні, розброїли сторожу, підпалили будинок банку та почтового уряду. Банк має шкоди 7 тисяч фунтів штерлінгів. Недалеко міста дійшло до завзятого бою з військом, в якому взяло участь 80 панцирних авт та багато літаків. Село Мадяль Кровм знищене. Число вбитих і ранених перевищає 200 осіб.

Бедуїни проголосили „святу війну" в обороні арабів у Палестині. Боєві сили бедуїнів доходять до 40.000 осіб.

Перед процесами б. австрійських достойників.

В суботу 20. ц. м. оголошено у вістнику законів Німеччини закон „про відповідальність членів б. австрійського уряду та їхніх спільників".

Закон каже м. ін., що членів б. австрійського союзного уряду, які підчас своєї діяльности зломали закон або діяли на шкоду народу, як також усіх спільників членів уряду **можуть притягнути до відповідальности перед державним трибуналом у Відні.**

Про появу такого закону говорили вже раніше. До відповідальности притягнуть лише головних діячів, які дійсно провинилися супроти права. Комісар Біркель викінчує акти обвинувачення і тоді щойно можна буде точно означити кількість підсудних. Віденський державний трибунал буде третім трибуналом (побіч таких трибуналів у Берліні і Ляйпцігу).

Батьки і діти під прапор „Просвіти"!

Незвичайна знахідка в Луцьку.

В старій княжій частині Луцька, а саме на Василіянській вулиці, міський уряд переводить каналізаційні роботи: закладають бетонові рури, для чого копають досить глибокий рів. Дня 9-го серпня ц. р. на схрещенні Василіянської вулиці з Кармелітською робітники, копаючи ...кнулися на кінець дуже старої труни.

Через брак докладніших відомостей передаємо оповідання про знахідку одного з робітників, міркуючи, що автор його під сильним вражінням міг дещо перебільшити. Ось зміст його оповідання.

...вбині рову робітники докопалися до кінця дубової труни, видовбаної в колоді (як човен) і прикритої зверху дошкою. Молодий технік, що доглядає робіт, буцім-то наказав кінець труни рубати, щоб вирівняти лінію рову. Враз робітники скаменіли: в труні лежала дівчина — довге волосся, на голові металевий узорчатий вінчик (кажуть, що буцім-то золотий), у вухах ковтки з дармовисами, якийсь блискучий одяг, тіло неушкоджене, очі приплющені, уста трохи відчинені. Робітник доторкнувся тіла на обличчі й грудях — тверде, засхоле. Труну, відкриту лише до грудей небіжки, засипали землею.

Як судити з опису, труна, вінчик і ковтки походилиб з княжої доби.

Чи компетентні наукові чинники не зацікавилисяб цією знахідкою?

Папа про переборщений націоналізм.

В неділю 21. ц. м. рано св. Отець відвідав колєгію пропаганди віри, де виголосив до питомців промову на тему „Націоналізм і місії". Звертаючись до питомців папа м. ін. заявив: Бережіться богатьох небезпечних річей, зокрема переборщеного націоналізму. Є ріжні націоналізми, подібно як ріжні народи. А що народи створив Бог — то є теж місце для слушного, поміркованого й обмеженого націоналізму, злученого з усякими чеснотами. Одначе — говорив папа — бережіться переборщеного націоналізму, немов правдивого нещастя. На жаль, здається нам, що всі випадки признають нам слушність, коли говоримо про переборщений націоналізм як про правдиве нещастя, що веде до спорів, конфліктів і навіть до війни. Переборщений націоналізм зробив би місійну акцію зовсім пліткою. Тому то не туди веде дорога до джерела ласк і цвитучого апостольства. При кінці св. Отець уділив усім апостольського благословенства і перейшов коридором, де стояли хоругви усіх народів, заступлених у колеґії пропаганди віри.

——o——

Підготова до нового великого наступу в Еспанії.

Минулого тижня прийшло в Еспанії до менших боїв тому, що національні війська підготовляються до нового великого наступу.

ЧЕРВОНІ ПРИЗНАЮТЬСЯ ДО НЕВДАЧІ.

Комунікат міністерства оборони каже, що в околиці ріки Ебро відбито наступи військ ген. Франка під Вілля Альба де Льос Аркос. На південному фронті Естрамадури внеможливлено перехід ріки Уео. По довгих нападах неприятель обсадив горби Паляділя.

Комунікат штабу військ ґен. Франка каже, що на фронті Валенсії відбито наступи неприятеля на відтинку горбів Саледа. На фронті Ебро бої йшли на відтинку 6 кільометрів. Неприятель має великі втрати: 550 вбитих, а 828 попало в полон і здобуто багато военного матеріялу. В суботу і в неділю національні війська зістрілили два літаки. На фронті Толедо війська ґен. Франка приневолили неприятеля до втечі на відтинку Пуете дель Аркобіспо.

——o——

Прем. Нехрін виїхав до Льондону.

В париських політичних колах кружляє поголоска, що премієр еспанського червоного уряду Нехрін виїхав з тайною візитою до Льондону. Ця вістка розійшлась у хвилині, коли державний підсекретар міністерства внутрішніх справ еспанського уряду Рафаель Мендез, який їздив з прем. Нехріном до Швайцарії, осів сам на летовищі Перпінян, вертаючись до Барсельони. На питання журналістів, де прем. Нехрін, мін. Мандез відмовив якихнебудь вияснень. Тому то політичні кола здогадуються, що прем. Нехрін виїхав до Льондону.

З польської преси.

Жалюгідний і неповажний виступ поважного „Часу".

Справа польської політики на Волині не сходить зі сторінок польської преси. Оце варшавський консервативний „Час" (ч. 228 з 21-го серпня ц. р.) присвятив цій проблємі довгу передову статтю п. н. „Яскравий приклад помилкової окраїнної політики". Автор статті п. Й. М. так починає:

„Михайло Бобжинський закінчив третій том своєї історії вказівкою, що звязання наших східних окраїн з матірним пнем, є одним з найважніших завдань відродженої держави. Сьогодні по двацяти літах незалежности треба поставити собі питання, як польська політика вивязалася з цього завдання".

Точкою виходу для розгляду тієї справи служить для автора книжка Болеслава Подгорського п. н. „Проблема польського громадянства і польської держави на Волині". Спираючись на твердженнях тієї книжки автор статті відповідає на питання: „Які висліди дала польська політика на Волині в національній, суспільно-господарській та культурній ділянці?" І каже, що польська політика, у всіх тих трьох ділянках була помилкова. Подгорський твердить за Леоном Васілевським, що

„в роках 1916—1917, у повітах Волині, що їх було окупувало військо центральних держав, не було навіть сліду українського руху. В 1917-ому році прибули на Волинь українські агітатори з Раштадту, але „місцева людність, що говорила по руськи, ніякої прихильности до тієї, чужої їй, і накиненої зверха українізації не виявляла не зважаючи на те, що пришельці заповідали селянам, що ті, що признають себе українцями, дістануть землю при поділі панських маєтків". Отже людність Волині складалася в тих часах у великанській своїй більшости з елементу руського походження, що до ніякої національности не признавався, уважаючи себе за „тутейших". Отже могло здаватися, що в тих умовинах спольщити Волинь це річ розмірно легка. Щоб осягнути ту ціль не треба було нікого винародовлювати. Національні відносини на Волині у двацятих роках основно ріжнилися від відносин у Східній Галичні. Тут польська політика мала від початку до діла зі свідомою своєї національної окремішности людністю, там тієї свідомости не було. Треба її було щойно розбудити. Могли це зробити або поляки або українці".

Отже навіть той „Час", що вміє підходити до політичних проблем, річево та тверезо, як зачепив справу українців, не міг піднестися понад рівень всяких „Слов Народових" та інших Ікаців. Передусім автор статті в „Часі" вірить — бо хіба вірить, коли так пише, — що волинська людність, хоч „руського" походження і хоч говорила по „руськи", то не належала до ніякої національности і з неї можна було зробити так само добре поляків як українців. Але показується, що не можна було і сам автор твердить: „Зробили це на жаль українці", тобто розбудили національну свідомість волиняків. Невже автор справді думає, що це було би так легко, якби волиняки не були українцями? Невже автор справді гадає, що походження і мова у несвідомих національно мас не визначують національности? Отже автор, а з ним разом і „Час" переконані, що Волинь зробила українською помилкова польська політика, яка

„стає на становищі, що Волинь українська, погоджується з тим фактом і підтримує український рух єдино під умовиною його льояльности до польської державности. На Волинь проникає щораз сильніше українська акція зі Східної Галичини, починають діяти підтримувані владою пришельці зза Дніпра. Українство усвідомлює у своєму дусі місцеву руську людність, розбуджує в ній почуття приналежности до української національности. З польського боку цей рух не стрічається з ніякою контракцією. Ніхто не пробує притягнути людности Волині до польщини, не пробує навіть розбудити національного почуття серед зрутенізованих в часі займанщини поляків. Що гірше, польська людність починає почуватися на Волині чужо, вона позбавлена всякої опіки, осадники, що поселилися тут в перших роках незалежности, продають свою землю в українські руки і втікають масово „до Польщі". Коли в 1931-ому році польська влада переводить спис людности, всіх тих, що подають свою домашню мову — як „тутейшу" чи „руську", чи „православну" зараховують до української людности".

Так, на думку п. Й. М. польська політика зробила Волинь українською:

„Українство розрослося. Волинь за тих 20 літ уподібнилася під національним оглядом до Східної Галичини. Вирнули ті самі національні проблеми, ті самі труднощі, що істнують тут. В національній ділянці висліди польської окраїнної політики на Волині рішуче відемні".

В господарській ділянці автор статті спираючись на книжці Подгорського уважає помилкою, що уряд замість спрямовувати надмір людности з перенаселеного волинського села до міст, розпарцелював між селян землю більшої посілости, але цим хліборобської структури Волині не поправив. Вкінці в культурній ділянці на Волині польська політика — на думку п. Й. М. — була теж помилкова, бо „виходячи з помилкового становища, що Волинь українська" заведено українські чи пак утраквістичні школи, в яких учителі „українські націоналісти розбуджували серед волинської людности почуття приналежности до українства".

„Словом і в цій третій ділянці польська політика на Волині не пішла правильним шляхом. Доктринерство, задивлення в утопійні концепції заслонили їй дійсність. Точка виходу тієї політики — признання згори Волині українською землею, було фальшива, тому й силою факту мусіла дати відемний вислід. Ми противимося винародовлюванню когонебудь, але уважаємо за більшою помилкою штучно плекати чужу національність".

Ну, тепер вже на Волині „не плекають штучно чужої національности". П. Й. М. і „Час" є певно вдоволені. Але чи ця нова політика на Волині принесе те, чого хотів Михайло Бобжинський, чи обстоюючи цю політику „Час" до якої міри не зневажає памяти М. Бобжинського, на якого авторитет покликується?

Похорон о. Глінки.

Похорон о. Глінки в Ружомберку в неділю, 21. ц. м. відбувся дуже величаво. Непроглядні маси народу зібралися на церковній площі, до яких промовляв посадник д-р Медерлі, відтак прем. Годжа, який промовляв по словацьки. Далі промовляв заст. голови словацьких автономістів д-р Тісо та інші. Пізно вечором під звуки жалібних пісень домовина з небіжчиком спочила в могилі.

МАНІФЕСТ ДО СЛОВАКІВ.

Президія словацької народньої партії оголосила в суботу маніфест до словацького народу про заслуги о. А. Глінки і візвала цілий словацький нарід до єдности, згоди та братерства.

„Перед домовиною о. А. Глінки" — кінчиться маніфест — „присягаємо, що сильні і невгнуті, в найбільшій згоді, доведемо до виконання програми о. А. Глінки — здобуття автономії для Словаччини. Переймаємо прапор о. А. Глінки, на який в 5. червня ц. р. присягали підтатрянські й американські словаки і під цим прапором вестимемо боротьбу аж до перемоги. В тій боротьбі дух о. Андрея Глінки буде з нами во віки".

Реґент Горті у Німеччині.

В неділю 21. ц. м. приїхав до Відня реґент Горті з почотом. На залізничому двірці привітали реґента: намісник Зайс-Інкварт, Гляйсе-Горстенав, ген. Ліст, мін. Фішбок та багато інших достойників. На промову намісника Зайс-Інкварта відповів коротко реґент Горті і опісля серед звуків мадярського гимну перейшов перед почесною четою. Звідси відїхали мадярські гості до Кіль, де відбудуться хрестини третього великого німецького панцирника. „Ессенер Національ Цайтунг" пише, що цей кружляк матиме таке саме узброєння як „Адмірель Гіппер" та „Бліхер". Новий німецький кружляк буде останнім висловом техніки.

До Кіль приїхав реґент Горті по 9-ій год. рано в понеділок. На мадярських гостей ждав на двірці канц. Гітлер з усіми міністрами, начальний комендант збройних сил ґен. фон Бравшіц, адмірал воєнної маринарки фон Редер, ген. Кайтель та інші. Канц. Гітлер привітав сердечно реґента і вручив його дружині китицю конвалій. Згодом реґент перейшов з канцлером перед почесною четою воєнної маринарки. Маси народу витали гостей оваційно. Опісля реґент Мадярщини від'їхав з канцлером до пристані на яхт „Нексе".

Паризький „Ле Тан" пише з нагоди цієї візити, що німецькі політики хочуть втягнути Мадярщину в орбіту політичних впливів Німеччини та довести до повного зірвання Мадярщини з Малою Антантою, у першу чергу з Чехословаччиною.

Головним предметом нарад будуть зусилля Німеччини розірвати вузли солідарности Мадярщини з іншими наддунайськими державами.

Політичні кола Льондону живо цікавляться візитою адм. Гортія. В Льондоні сподіються, що Німеччина змагатиме до ще тіснішої господарської співпраці між обома державами, щоби промостити шлях економічній експансії Німеччини на полудневий схід. Якщо йде про політичну сторінку розмов, то на перший плян висунуть справу Чехословаччини і можливість співпраці німецької та мадярської меншини у Чехословаччині. Канц. Гітлер буде намагатися вплинути на реґента Гортія, щоб мадярський уряд офіційно висловився проти повороту Габсбургів на мадярський престіл.

Кружляють поголоски, що на Мадярщині привернуть монархію і першим королем буде реґент Горті.

Новинки.

— **Камінь Довбуші Ямна**, „Зелена Палатка" Софії Олесницької поручає на 3-ій сезон кімнати з добірними харчами. 1—2 1734

— **3 найкращих шкірок футро** — поручає і виконує у нас тільки Юліян Глушевський — рік осн. 1928 — Львів, пл. Капітульна 3. І. пов., телефон 254-46. 1430 19—?

— **Д-р Ірина Сімович**, спец. хоріб шкірних і венеричних вернула й ординує при вул. Городецькій 53 а, від год. 3—5. Тел. 274—35.

— **В середу і пятницю цього тижня** передаватиме львівське радіо українські авдиції. В середу в рамках цієї авдиції, що почнеться в год. 14.00 і триватиме 35 хвилин, буде тижневий огляд подій, потім концерт українських пісень з кружків, а закінчить її рецитація Л. Германа „Сучасна українська поезія в польських перекладах"; вечором тогож дня, в год. 21.00—21.10 господарська гутірка інж. Е. Томашівського „Експорт домашньої птиці". В пятницю 26. ц. м. в год. 17.45—17.55 передає Львів українську гутірку д-ра Харити Кононенко: „Жінка в Совітах". Слухаймо!

— **Велика пожежа в Добрянах.** Велика пожежа знищила в неділю 21. ц. м. 15 господарств у Добрянах пов. Городок. Втрата сягає 130.000 зол. Більша частина села пішла з димом. Причина пожежі невідома.

— **Виселюють із прикордонного поясу.** Повітове староство в Стрию наказало покинути прикордонний пояс на три роки таким громадянам українцям: Несторові Учері — купцеві зі Стрия, Сливці Миколі — зі Синевідська Вижнього, Барановi Миколі — зі Завадова, Мельникові й Осипові Корчинському — з Корчина Шляхотського.

— **Збірки у школах.** У звязку з новим шкільним роком шкільна влада в Польщі видала розпорядок у справі збірок у школі. У школах вільно буде переводити збірки на цілі визначного суспільного значіння. Всякі збірки в школі мають мати зовсім добровільний характер.

— **Нові однострої для поліціянток.** Польська преса пише, що команда поліції приділила нові однострої для поліціянток, а саме спідниці і блюзи полевої краски, замість дотеперішньої гранатової краски.

— **Львівська хроніка.** В неділю 21. ц. м. вечором повстала пожежа в стодолі Ф. Селінської при вул. Креховецькій ч. 7 на Клепарові. Пожежна сторожа врятувала від пожежі сусідні будинки. Шкода сягає 1.000 зол. — В ресторані Пітули при вул. Янівській дійшло до кровавої бійки, підчас якої А. Камінський зранив ножем Петра Бочуна. — В ночі з неділі на понеділок Т. Брилдо побив у помешканні при вул. Сьмігодій ч. 118 Е. Юркова, якого відвезла ратункова каретка до шпиталю. — Самохід невідомого власника переїхав М. Бака з Великої Сигнівки і зломив йому праву ногу. У загальному шпиталі помер Онуфрій Луцишин, якого переїхало на днях авто.

— **Польська гімназія в Ягольниці.** Поляки з Чортківщини відкривають з новим шкільним роком приватну гімназію в Ягольниці.

— **Повінь на Буковині.** Зливні дощі з бурею і хмароломи, що лютували над Буковиною в останніх днях, заподіяли великі шкоди в Чернівцях. Буря зірвала багато дахів і перекинула кількасот телефонічних і телеграфічних стовпів. Вода затопила майже 100 домів. Шкода сягає кількох міліонів леїв.

— **Загадочне вбивство.** В неділю 21. ц. м. пополудні перейшло трьох еспанців легально кордон і зайшли до італійця Бартелетія в Перпіньян, який там постійно живе. Еспанці запитали його, чи він не знає Хозе Феррасоля, відомого діяча з національної Еспанії. Бартелетті не відповів на це питання. Тому, що еспанці загрозили йому смертю, Бартелетті схопив стрільбу і застрілив двох еспанців, а третього зранив. Французька поліція веде слідство.

— **Судять селян за старий календар.** Військовий трибунал у Ясах видав присуд проти кількох селян за ширення старого стилю, себто календаря, що заборонений у Румунії. Провідника селян Спірідіона Морару суд засудив на один рік вязниці і втрату громадянських прав на 5 років за поширення брошур і календарів старого стилю та за агітацію проти нового стилю. Його помічників, здебільша жінок, суд засудив по кілька місяців вязниці.

— **Відкрили велитенські поклади вугілля в СССР.** Совітська преса пише, що в Казахстані відкрили велитенські поклади вугілля. Геольоґи обчислюють запаси новововідкритого вугілля на 52,6 міліярдів тон. Одночасно на березі ріки Печори відкрили поклади вугілля, що його обчисляють на 36 і пів міліярда тон. На Далекому Сході урухомили нову копальню вугілля, що покриє мабуть запотребування вугілля на Далекому Сході.

— **Згоріло 47 самоходів.** У Кишиневі повстала пожежа в гаражі Фавеля Томасю і знищила 47 самоходів. Пожежна сторожа врятувала великі склади з бензиною, що сусідують з гаражем. Поліція арештувала власника гаражу під закидом підпалу, щоб виєднати обезпеченеву суму в сумі 1,100.000 леїв.

— **Дві страшні залізничі катастрофи.** Недалеко Тріхінополі в окрузі Мадрас у полудневo-східніх Індіях дійшло до катастрофи залізничого поїзду, в якій згинуло 30 осіб, а 117 було ранених. До катастрофи дійшло внаслідок хмаролому, підчас якого вода підмила залізничий шлях. У катастрофі згинули прочани мусульмани, які верталися з мусулманського свята. — На стації в Топольовступь Маре в Семигороді особовий поїзд з Тімісари наїхав на поїзд з Лініґеї. Обі льокомотиви та 4 вагони знищені, багато осіб важко ранених. Пересувного, що спричинив катастрофу, арештували.

— **Приспішили бранку в Австрії.** В днях 12-го до 24-го вересня мала відбутись у Відні бранка річника 1914. Цей річеник пересунули наперед, тобто бранка почнеться вже 24-го серпня.

— **Табор для жидів у Швайцарії.** Швайцарська влада скріпила поліційні відділи на б. швайцарсько-австрійській границі, щоб припинити наплив жидів, які в числі коло 50 осіб денно переходили границю. Крім цього створено спеціяльний табор, у якому приміщено вже 150 жидівських утікачів. В останніх днях швайцарська влада відставила до границі та виселила з краю 20 німецьких жидів, що прибули до Швайцарії повітряним шляхом.

— **Десятий цілунок зобовязує одружитись.** ...і Месечузет обовязує звичай, на основі якого 10-ий цілунок залюблених означає заручини. Якщо наречений, який десять разів поцілував свою дівчину, не хоче опісля одружитися з нею — наречена має право примусити його до подружжя судовим присудом.

—o—

Дописи.

ГОРОДОК.

Ювілейні торжества в 950-ліття Хрещення Руси-України в Городку. Новоизбраний недавно місцевий Діловий Комітет Свята Христіянської України в Городку виявляється — як найкраще зі свого завдання. Всі сили спрямовано в тому напрямі, щоби день 14-го серпня відсвяткувати як найбільш величаво. Водосвятіє запроєктовано відбути на великому Городецько-Дроздовицькому ставі, на що по довгих заходах одержано вкінці дозвіл. Свято почалося співаною Службою Божою, яку відправив о. В. Дурбак зі Львова в асисті аколітів Р. Яроша та Павлишина. Підчас Служби Божої співав хор Е. Мельника. Перед богослуженням прибули процесії всіх трьох філіяльних церков а саме гарно впорядкована процесія з Дроздович, що належить до Городецької парохії та з церков св. Івана Хрест. і св. Миколая. По Службі Божій рушив похід з процесіями на став. Порядку берегли хлопці з Дроздович — городецьких впорядчиків на жаль не зважаючи на заходи Ювилейного Комітету, не вдалося втягнути, щойно в останній хвилині досхочило кількох луговиків — дроздовицькій молоді належиться вповні признання і похвала. Похід відбувся у зразковім порядку. Хоч падав дощ громадянство взяло масову участь. За процесіями йшли священики, хор у національних строях, інтелігенція, представники товариств і маси громадянства. Перейшовши вулицями Руською, Ринком та Залізничою попри парк установилися процесії над ставом, де збудовано поміст та поставлено гарно прибраний престіл; на тлі тризуба хрест по середині. По боках на високих щоглах маяли гордо жовтоблакитні прапори. До відправи ювилейного молебня ставули о. Епіфаній Роздольський, парох Городка, о. Всеволод Дурбак зі Львова та о. Ярослав Шуст з Каменоброду. По врочистій відправі і посвяченні води виголосив о. Омелян Шараневич глибоко обдуману проповідь, що залишила в усіх незатерте враження. Представивши значіння тієї важної для України події, якою було хрещення, згадав проповідник про теперішнє незавидне положення українського народу та висував, що тільки гасло „Бог і Батьківщина" в силі піднести нині наш нарід духово та приготовити його до великих завдань. Неодного старика зворушила хвилина, коли на запит чи вірите в Бога, гомоном понеслося до горбів, де колись стояв замок Волод. Опольського, князя Гал. Руси — відповідь „віримо". Чи любите свою Батьківщину Україну? — „Любимо" — понеслося відгомоном над городецьким ставом. Це говорили городецькі парохіяни, нащадки тих, що колись творили свідоме міщанство за княжих часів. По проповіди та відспіванні гимну „Боже Великий Єдиний" рушив похід з процесіями назад до церкви Благовіщення, де розвязався. Слід підкреслити, що хоч падав дощ прибуло до 3.000 людей, які взяли участь в цьому небуденному торжестві. Заходом Ювилейного Комітету відбулися пополудні реферати про хрещення Руси-України. В місті виголосив реферат в салі „Поміч" голова Ювил. Комітету п. Михайло Цуньовський. На реферат прийшло понад 150 осіб, які виповнили вщерть невеличку салю. Реферату, основно опрацьованого на основі історичних фактів, вислухали присутні з великим запінтересованням. Подібні реферати виголосили студенти в читальнях „Просвіти" у Дроздовичах і на Застанськім Передмісті Городка. Добре було би, щоб повстав окружний ювилейний комітет з більшою участю в ньому духовенства обох деканатів, щоб заздалегідь подумати про гідне уладження окружного ювилейного свята Христіянської України в Городку.

Театри.

Великий Театр:

Вівторок 23. 8. год. 8. „Люди на кривi".
Середа 24. 8. год. 8. „Шестий поверх".
Четвер 25. 8. год. 8. веч. „Втішаймось життям".

Театр Рівнородностей:

Від понеділка 11. 7. нечинний.

Український Театр Йосифа Стадника:

ГОРОДЕНКА:
23. 8. Виступ Стефи Стадниківної.

ЗАЛІЩИКИ:
24. 8. Подвійна бухгальтерія.
25. 8. Чорноморці.
26. 8. Нітуш.
27. 8. Люди на кривi.
28. 8. Ой не ходи Грицю.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ПОРОГИ:
23. 8. Гетьман Полуботок.

ПЕРЕГІНСЬКО:
24. 8. Безталанна.
25. 8. Чесна Сузанна.
26. 8. Пісня Беєвиду.
27. 8. Мазепа.
28. 8. Гетьман Полуботок.

Незадовго театр виставить голосну пєсу зі сучасного життя в большевії п. н. „Жінка в вуличі".

КІНА.

АДРІЯ: „Дорога до слави"; „Північ кличе".
АПОЛЬО: „Маски льорда Блекнея" на осн. Ст. Цвайга.
АТЛЯНТИК: „Пригода коло Парижа".
БАЛТИК: „Правда перемагає" (Павло Муні).
ВАНДА: „В. 3. 6 не причалив", „6 літ кохання".
ГРАЖИНА: „Жінки над пропастю".
ЕВРОПА: „Щасливо скінчилося".
КАСІНО „Вір мені", „Малий джентельмен".
КОПЕРНИК: „Тигр із Ешнапуру", „Індійська гробниця".
МАРУСЕНЬКА: „Тигр із Ешнапуру" „Індійська гробниця".
МЕТРО: „Саратога", „Простак".
МІРАЖ: Нечинне.
МУЗА: „Блакитна залога".
ПАЛЯС: „Тавро крали" на осн. Ст. Цвайга.
ПАКС: нечинне.
РАЙ: „Гальки".
РІЯЛЬТО: „Моя певна мама".
РОКСІ: „Гра життя" і додаток.
СВІТ: „Напсі Стіл пропала", „Невинно почалося".
СТИЛЕВЕ: Погоня за кавалієром" і ревія Борунського.
ТОН: „Володар прерії", „Бунт залоги" „Мексиканські мельодії".
УТІХА: „Построх Дикого Заходу" та ревія.
ХИМЕРА: „Голос джунглів" із Гарі Пілем.

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська)
„Люцерна".

ФОТОПЛЯСТІКОН „Світовід"
(вул. Коперника ч. 11 дім ф-и Каїм і Син)
„Еспанія".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 23. серпня 1938.

6.45 Руханка, 7.00 Ранішній денник, 7.15 Орх., 8.00 Поранок при мікрофоні, пл., анекдоти, комунікати, 12.03 Полуднева авдиція, 14.00 Легка музика з пл.; у перерві в год. 14.11 Скеч ККО, 15.00 Біржа, 15.05 Господ. та сусп. вістки, 15.10 Програма на завтра, 15.15 Географічна загадка для старших дітей: „Які це міста — вгадайте й кінець!" 15.35 Фін.-госп. актуалії, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Орх. концерт, 16.45 Мандрівки по Поліссі, 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.10 Концерт із пл., 17.55 Гальо-позір! 18.00 Літаючі змії, гутірка, 18.10 Камер. концерт, форт., опр., 18.45 Фрагмент із „Попйолів" Ст. Жеромського, 19.00 Оп. арії В. Желязовської, сопран у сопр. форт., 19.20 Актуальна гутірка, 19.30 На балі тому чверть століття, розр. концерт, сальон. орх.; у перерві: „Дві бальові гутірки", 20.45 Веч. денник, 20.55 Молодь на окраїни, 21.10 Трансм. з Копенгагену: Данська музика, 21.50 Репортаж із лет. змагань у Львові, 21.50, 22.00 Спорт, 22.05 Вечір вальсів із пл.; у перерві „Радіотехнічні новини", 22.40 Польща, як її бачать чужинці, 23.00 Ост. вістки.

Середа, 24. серпня 1938.

6.45 Руханка, 7.00 Ранішній денник, 7.15 орх., 8.00 Перше снідання при орхестрі, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Інформаційна газетка в українській мові, **14.10 Хори з плит: Людкевич, Леонтович, Кошиць, 14.25 Сучасна українська поезія у польперекладах, літер. нарис із рецитаціями Льонг. Германа,** 14.35 Популярна музика з пл., 15.00 Біржа, 15.05 Госп. і сусп. вістки, 15.10 Програма на завтра, 15.15 Трохи пісні, трохи слова, для дітей, 15.45 госп. вістки, 16.00 Сальон. секстет, 16.40 Конкурсова гутірка П. Р., 16.45 Загонова шляхта над окраїн, 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.10 Оперетові фантазії з пл., 17.55 Гальо-позір! 18.00 Торунь, місто цвітів, 18.10 Концерт солістів, тенор, опр., форт., 18.45 Фрагмент із „Попйол-ів" Ст. Жеромського, 19.00 Віольончеля, фортепіян, 19.20, 20.55 Актуальна гутірка, 19.30 Спогади дитинства, розр. концерт, 20.45 Веч. денник, **21.00 Експорт домашньої птиці, гутірка Евг. Томашівського,** 21.10 Шопенівський концерт, 21.50 22.00 Спорт, 22.05 Новини з плит, 23.00 Ост. вістки.

Четвер, 25. серпня 1938.

6.45 Руханка, 7.00 Ранішній денник, 7.15 Сальон. орх., 8.00 Веселе Добрийдень: пл., анекдоти, комунікати, 12.03 Полудн. авд., 14.00 Легка музика з пл. і господ. вістки, 14.15 Спів. реситаль Ст. Лобаєвського в супр. форт., 14.35 Легка музика з пл., 15.00 Біржа, 15.05 Госп. та сусп. вістки, 15.10 Програма на завтра, 15.30 Давні прогулькові поїзди, 15.45 Господ. вістки, 16.00 Мельодії Півночі, орх., 16.45 Нові звання для жінок, 17.00 Отворення радіовиставки, концерт симф. орх., сопран, 18.20 Ловець гадюк, 18.30 Театр Уяви: „Повною парою на Гонг-Конг" Бріміцера (Англія), 18.53 Репортаж із радіовиставки, 19.00 Нар. капеля, 19.20, 20.40, 21.00 Актуальна гутірка, 19.30 „Подорожуймо" — розр. концерт у перерві ;„Три пародії екзотичної повісти", 20.30 Веч. денник, 20.45 Для села: Власний сотик до спільної каси, 21.55, 22.00 Спорт, 22.05 У ритмі танку, словно-муз. авд., 23.00 Ост. вістки, метеор. комунікат, гутірка в нім мові, 23.15—23.55 Легка й танкова музика (Варшава II).

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 23. серпня 1938.

БЕРЛІН 14.15, 15.00, 18.00 Музика, 17.00 Фант. гумореска, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 „Фальстаф" оп. Вердія, БІЛГОРОД 18.20, 20.00, 21.45 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 12.05 Концерт солістів, 13.30 Циг. музика, 17.30, 20.00, 21.00 Концерт орх., ВІДЕНЬ 10.30 Нар. музика, 18.30, 19.00 Розр. концерт, 20.10 Симф. концерт, 21.15 Концерт на форт., орх., е-моль Шопена, 22.30 Розр. концерт, КОШИЦІ 18.00 Для Закарпаття МІЛЯНО 17.15 Скрипка, 19.30, 20.30 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Джоконда" оп. Понкієллі, ПРАГА 17.40 Соло на арфі, 18.20 Орх. концерт, 19.25 Сальон. музика, 21.15 Яначекові твори, РАДІО ПАРІ 18.15, 20.15, 21.00 Камер. музика, 19.00 Форт., 21.30, 22.00, 23.00 „Ен вілен фем" комедія Пасера, РИМ 17.15 Танц. музика, 19.30, 20.30 Розр. музика, 22.00 Вок.концерт, СОФІЯ 18.00 Військ. музика, 19.30 Скрипка, 20.00 Спів, баритон, 20.55 Рос. романси, 21.50 Легка музика.

Середа, 24. серпня 1938.

БЕРЛІН 14.15, 15.00, 18.00 Музика, 19.00 Вебер і Флотов, 19.45 Веч. гомін, 20.10 Оперетові мельодії, БІЛГОРОД 20.00 Спів, 20.30, 21.00 Гумор, 21.30 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 17.00 Скрипка, 18.10 Дуети на клярнетах, 19.00 Орх., 21.15, 22.00 Циг. музика, 22.15 Спів, ВІДЕНЬ 16.00, 17.10 Твори І. Штравса, 18.20 Нова музика на альтівку та форт., 22.30, 23.00 Музика з Відня орх., сол., КОШИЦІ 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО 17.15 Танц. музика, 19.30, 20.30 Розр. музика, 21.00 Орх. концерт, 22.10 Хор, ОСЛЬО 20.00, 21.00, 22.15 „Фігарове весілля" оп. Моцарта, ПРАГА 17.40 Квартет д-дур Фібіха, 18.30 Танц. музика, 19.25, 20.00 На народню ноту, популярний концерт, 21.00 Чел.-фр. конц., РАДІО ПАРІ 18.00 Форт., 18.30 Клявесинова музика, 17. і 18. ст., 19.00 Пісні, 20.30, 21.00 Орх. концерт, 21.30, 22.00 Кабарет, РИМ 17.15 Скрипка, 19.30, 20.30 Розр. муз., 21.00, 22.00 Оперета, СОФІЯ 19.0 Легка музика, 19.30, 20.00, 21.00 „Кармен" оп. Бізета.

Четвер, 25. серпня 1938.

БЕРЛІН 14.15, 15.00 Розр. музика, 16.30 Веселка, словно-муз. авд., 17.00 Нім. пісні, 18.00 Пісні й танки ріжних народів, орх., сол., 19.45 Веч. гомін, 20.10, Вечір танку, БІЛГОРОД 20.00 Нар. пісні, Будапешт 12.05 Віол., 13.15 Орх., 10.20, 20.00, 21.00, 22.00 „Льоенгрін" оп. Вагнера, ВІДЕНЬ 10.30 Розр. музика, 12.00, 17.10, Орх. концерт, 18.15 Вок. концерт, 19.00 Камер. музика на давніх інстр., 20.10 Војацькі пісні, ВЕЖА АЙФЛЯ 20.15, 21.00, 22.00 „Ґрізельда" оп. Масенета, „Ле спектр де ля роз" оп. Вебера, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Моцартові твори, КОШИЦІ 17.15 Спів, 18.15 Для Закарпаття, МІЛЯНО 19.30 Розр. музика, 21.00 Комедія, 21.40, 22.00 Віол., ПРАГА 18.20 Сальон. квартет, 21.00 Словацькі нар. пісні, РАДІО ПАРІ 18.00 Театр Уяви, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 „Фігарове весілля" оп. Моцарта (Зальцб. фестіваль), РИМ 17.15 Концерт, 19.30 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 Вечір опер Пуччінія: „Іль табаро", „Сестра Анґеліка", „Джанні Скікі", СОФІЯ 18.00 Військ. музика, 19.00 Легка музика, 19.30 Популярна музика, 20.00 Форт., 20.55 Мадярські пісні.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ"

Львів, 22 серпня 1938.

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	2·45 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. в опак.	2·50 зол.
1 кг. масла експ. вкл. з оп. деф. ціна	2·50
молоко	14—15 сот.
яйця (копа)	3·70 зол.

Тенденція на масло знижкова, на яйця і молоко вдержана.

Подяка.

Вп. Панам Меценасам Д-р Дерешеві, Д-р Луціву і Д-р Горбовому за безкорисну й успішну оборону перед Окружним Судом у Стрию в метрикальних справах складають щиру подяку підписані священники долинського деканату.

о. К. Базилевич, о. І. Бордун, о. Е. Гаврилюк, о. І. Михайлів, о. В. Руденський, о. М. Чорнега.

НАУКА

ГРИ НА ФОРТЕПІЯНІ вчить дипльомована вчителька музики, абсольвентка державної консерваторії в Празі. Зголошення від 1. вересня щодня у Львові, вул. Ходкевича 9, двері ч. 18. 1782 1-2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ДАМО постійну посаду за позичку 3.500 золотих. Зголошення: „Авеніре", пост-рест. Львів. 1-1

УЧИТЕЛЬКА на Заході шукає негайно інтелігентної панни, або старшої пані, до виховування двоє маленьких дітей помочі в домовім господарстві. Зголошення до Адмін. „Діла" під „для учительки Віра". 1718 2-2

ШУКАЮ двох малярів до церковних робіт. Адреса: Уряд Парохіяльний, Сколе **Парох.** :-2

МЕШКАННЯ

КОМФОРТОВОГО покою з кухнею від 1. X. шукає емеритка. На бажання піврічний чинш або кавція. Зголошення до Адмін. „Діла" під „Сопільна". 1658 1-1

НА БЮРО або магазин просторий покій в середмістю відступить Міш. Союз Кредитовий, Руська 3, I. 1723 2-2

ПОКІЙ і кухня з комфортом на I. пов. до винайму від 1. вересня. Косцюшерська 21, I. п. 1724 2-2

СТАНЦІЇ

ПАННОЧКУ-ГІМНАЗИСТКУ з інтелігентного дому прийме на мешкання й утримання родина середношкільного професора у Львові. Близько академічної гімназії. Пільно, можуть бути лекції музики і шкільних предметів дома. Письменні зголошення: Редакція „Мети", Львів, Японська 7. 1732 1-2

ПРИЙМУ на станцію учеників, або учениць. Дбайлива опіка. Ольга Фешівна, Львів, ул. Болгарська 3, м. 4. (біля Печинської). 1788 1-2

ДО ВИНАЙМУ кімната, сонячна, елеґантна, з окремим входом, водо городу, в цілім утриманням для одного або двох панів або учнів. Валенії 7, II. пов. мешк. 5. 1679 2-3

КУПНО — ПРОДАЖ

НАЙДЕШЕВШЕ купиш ковдри вовняні — шовкові — виріб ковдер РОМАНОВА, Гродзіцьких 4 (біля Ринку). 1680 1-7

УЧЕНИКИ. Кашкети, сорочки, еварпетки й інша галянтерія. **Будзиновський, Станиславів, Ратуш.** 1715 2-11

РІЖНІ

ЛІКАРСЬКІ ПЛАЩІ, найбільший вибір, найнижчі ціни. „ПАЛЮМ", виріб серґіз. Гетьманська 22. побіч Музею. 1780 1-14

ВИРІБ ДЗЕРКАЛ, шиби, рами, оправа образів найдешевше — шліфарня З. СТЕЛЬМАХ, Коперника 22, тел. 248-73. 1572 5-15

СІДЛОВІ англійські мила, свіжий транспорт — ВАЛІХЕВИЧ — сідляр, Львів, Шайноха 2. 1666 5-10

ОГОЛОШЕННЯ.

КОНКУРС

Філія „Просвіти" в Косові к. Коломиї прийме інструкт.-організатора з днем 1 вересня 1938 р.

Від кандидата вимагається такої кваліфікації:

1) Щонайменше 5-літня праця в Філії „Просвіти".
2) Непереступлений 30. рік життя.
3) Повні кваліфікації організатора і диригента хорів.
4) Добрі кваліфікації режисерські.
5) Реторичні здібности.
6) Добрі свідоцтва з дотеперішньої праці.

Платня по умові (від 100—150 зол.).

ЗА ВИДІЛ:
Д-р Ронцяк, голова. А. Кобель, секретар.

Присилайте передплату

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках	зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці	зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, винайм і т. п.	зол. 0.10
шукаючі праці	зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. [illegible]
Остання сторінка 1/2	зол. [illegible]
Остання сторінка 1/4	зол. [illegible]
Остання сторінка 1/8	[illegible]

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.